

INŠPEKTORAT REPUBLIKE SLOVENIJE ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR
INŠPEKCIJA ZA NARAVNE VIRE IN RUDARSTVO

Vožarski pot 12, 1000 Ljubljana

T: 01 420 44 88

E: narava-rudarstvo.irsnpv@gov.si

www.gov.si

Številka: 06102-145/2024 - 25

Datum: 15.05.2025

Inšpektorat Republike Slovenije za naravne vire in prostor, Inšpekcija za naravne vire in rudarstvo, izdaja na podlagi določb 60. člena Zakona o Triglavskem narodnem parku (Uradni list RS, št. 52/10, 46/14 - ZON-C, 60/17, 82/20, 18/23 - ZDU-1O, v nadaljevanju ZTNP-1), 151. člena Zakona o ohranjanju narave (ZON-UPB2, Ur. list RS, št. 96/04, 46/14, v nadaljevanju ZON), ob uporabi določil Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS št. 24/06-ZUP-UPB2, s spremembami, v nadaljevanju ZUP), v inšpekcijski zadevi Vintgar, inšpekcijskemu zavezancu TURISTIČNO DRUŠTVO GORJE, Podhom 80, Podhom, 4247 Zgornje Gorje, MŠ: 5059704000 (v nadaljevanju zavezanec), ki ga zastopa Odvetniška družba Osterman Perko o.p. d.o.o., Slovenska cesta 47, 1000 Ljubljana, MŠ: 6415512000, po uradni dolžnosti, naslednjo

ODLOČBO

1. Inšpekcijski zavezanec TURISTIČNO DRUŠTVO GORJE, Podhom 80, Podhom, 4247 Zgornje Gorje, mora v roku **90 dni** od prejema te odločbe prenehati nezakonito zaračunavati vstopnino za obiskovanje in ogledovanje naravne vrednote državnega pomena s ID številko 345, ki se nahaja na tretjem varstvenem območju Triglavskega narodnega parka Soteske Vintgar, do pridobitve ustreznega dovoljenja.
2. Zavezanec mora o izvršitvi ukrepov takoj obvestiti organ, ki je izdal to odločbo.
3. V postopku stroški niso nastali.
4. Pritožba zoper odločbo ne zadrži njene izvršitve.

Obrazložitev:

Inšpekcija za naravne vire in rudarstvo je uvedla inšpekcijski postopek na podlagi določil ZTNP-1 zaradi domnevno nezakonitega zaračunavanja vstopnine za obiskovanje in ogledovanje ter rabe naravne vrednote Soteske Vintgar.

Inšpektorica inšpekcije za naravne vire in rudarstvo je dne 05.06.2025 opravila izredni inšpekcijski pregled zaradi domnevno nezakonitega zaračunavanja za obiskovanje in ogledovanje ter rabe naravne vrednote Soteske Vintgar.

Pri pregledu prisotna in ki sta na zapisniku navedena kot predstavnika zavezanca TD Gorje, sta podala izjavo na zapisnik, da se ogledi organizirani s strani zavezanca izvajajo že 131 let in da je v vsem tem času zavezanec skrbel za urejenost soteske in varnost obiskovalcev, vodenje doživetij, v zadnjem času pa, da je v ponudbo vključeno tudi parkiranje in »šatel« do parkirnih mest in izhodišča. Povesta tudi, da je zemljišče na katerem je vstopna točka v lasti zavezanca. Povesta še, da so v letošnjem letu intenzivirani pogovori s MNVP

glede upravljanja soteske in tako naj bi bilo na zadnjem sestanku obljubljeni, da bo v tem mesecu objavljen javni razpis na podlagi katerega bo podana namera za sklenitev pogodbe za skrbništvo naravne vrednote Soteske Vintgar. Navedla sta tudi, da je zavezanec na občnem zboru sprejel Poslovno upravljavski načrt za upravljanje Soteske Vintgar za naslednjih 10 let. Povedala sta še, da se 1.7. začne vrhunec sezone in v tem času za namen upravljanja s sotesko zaposlijo okoli 80 ljudi – od tega 50 študentov, ki skrbijo za usmerjanje obiskovalcev in vzdrževanje poti, s tem namenom, pa naj bi se tudi pobirala vstopnina na izhodišču. Navedla sta še, da je vhod v sotesko izven obratovalnih ur zaprt in da vsako jutro pred odprtjem zaposleni pregleda pot po soteski in se tako prepriča o varnosti za obiskovalce. Iz zapisnika nedvomno izhaja, da sta na inšpekcijskem pregledu sodelovala kot predstavnika zavezanca in sta en izvod zapisnika v imenu zavezanca tudi prejela, kar sta potrdila s svojimi podpisi na obeh straneh zapisnika.

Prisotna sta v dokaz priložila tudi uvodni del njihovega Poslovno upravljavski načrt za upravljanje Soteske Vintgar z upravljavsko strategijo 2024-2023 iz katerega je na strani 2 razvidno, da sta bila oba prisotna pri pregledu tudi člana projektne skupine zavezanca kot naročnika tega dokumenta.

O inšpekcijskem pregledu je bil sestavljen tudi zapisnik št. 06102-145/2024- 1, ki sta ga oba prisotna tudi podpisala.

Zavezanec je nato dne 5.6.2024 na inšpektorat po elektronski pošti posredoval še celoten Poslovno upravljavski načrt za upravljanje Soteske Vintgar, iz katerega izhaja, da se Soteska Vintgar nahaja na območju Triglavskega narodnega parka in Vintgar kot soteska (ID 345), reka/dolina Radovna - dolina (ID 248 V) in slap Šum v Vintgarju (ID 557) so opredeljene kot naravne vrednote1 državnega pomena. Slap Šum pa je zaradi svojih izjemnih kvalitiet zavarovan kot naravni spomenik 2. državnega pomena (ID 1364). Vintgar kot površinsko največja naravna vrednota (NV) obsega 55 ha. Območje vseh treh enot pa v dokumentu skupaj krajše poimenujejo Soteska Vintgar. Pretežni del Soteske Vintgar je del tretjega varstvenega območja Triglavskega narodnega parka (ID 1412).

Iz dokumenta nedvomno izhaja, da zavezanec Turistično društvo Gorje - TD Gorje že več kot 100 let upravlja s naravno vrednoto Soteska Vintgar. Iz Poslovno upravljavskega načrta za upravljanje Soteske Vintgar še nedvomno izhaja, da zavezanec organizira ogledovanje in obiskovanje delov narodnega parka, ki ga tudi javno oglašuje in za to tudi pobira vstopnino, za kar pa nima pridobljene ustrezne koncesije, česar se zavezanec tudi nedvomno zaveda, saj je v akcijskem načrtu, 5.2.2. točki tega dokumenta, kot usmeritev navedel sklenitev dolgoročne koncesijske pogodbe za upravljanje naravne vrednote in sicer je zapisal, da je namen ukrepa dolgoročna ureditev pravno-formalnega položaja upravljavca naravne vrednote Vintgar (vključno s slapom Šum) v obliki podelitve dolgoročne koncesije TD Gorje s strani koncudenta Republike Slovenije oz. ministrstva pristojnega za naravne vire.

Dne 29.8.2024 je inšpektorici v telefonskem pogovoru g. povedal, da se je TD Gorje prijavilo na javni razpis za sklenitev skrbniške pogodbe za Vintgar. Kot mu je znano so edini prijavitelji. V teku je še 90-dnevni rok. Pogajanja pred sklenitvijo pogodbe se še niso pričela.

Dne 3.12.2024 G. pove v telefonskem razgovoru inšpektorici pove, da so oddali dokumentacijo na MNVP na podlagi razpisa za skrbniško pogodbo ter da še niso dobili odgovora.

Dne 14.1.2025 je inšpektor pregledal dokumentacijo v spisu in je tako za potrebe predmetnega inšpekcijskega postopka, z uradne spletne strani javnega zavoda Triglavski narodni park pridobil objavo namere o sklenitvi skrbniške pogodbe na naravni vrednoti državnega pomena Vintgar z dne 08.07.2024 in pa sklep o ustavitvi postopka za sklenitev skrbniške pogodbe zaradi neizpolnitve pogoja iz 9. točke namere, z dne 03.12.2024. sama namera za sklenitev pogodbe s prilogami in pa sklep o ustavitvi postopka sta priloga UZ.

Dne 10.2.2025 je inšpektor je poklical zavezanca in se dogovoril za pregled v sredo 12.02.2025 ob 10:30 uri na sedežu zavezanca.

Dne 17.2.2025 je inšpektor v pisarni zavezanca, na naslovu Zg. Gorje 7 A, opravil v prisotnosti dveh članov TD Gorje, . in pa strokovnega vodje TD Gorje ponovni inšpekcijski pregled zaradi domnevno nezakonitega zaračunavanja za obiskovanje in ogledovanje ter rabe naravne vrednote Soteske Vintgar. Uvodoma je inšpektor seznanil prisotna z vsebino uradnega zaznamka z 06102-145/2024 z dne 14.01.2024 v katerem je navedeno, da je inšpektor za potrebe predmetnega inšpekcijskega postopka, z uradne spletne strani javnega zavoda Triglavski narodni park pridobil objavo namere o sklenitvi skrbniške pogodbe na naravni vrednoti državnega pomena Vintgar z dne 08.07.2024 in pa sklep o ustavitvi postopka za sklenitev skrbniške pogodbe zaradi neizpolnitve pogoja iz 9. točke namere, z dne 03.12.2024. Sama namera za sklenitev pogodbe s prilogami in pa sklep o ustavitvi postopka sta priloga UZ.

Inšpektor je nato prisotna seznanil z vsebino 1. odstavka 32. člena ZTNP-1, ki pravi, obiskovanje in ogledovanje narodnega parka je pod enakimi pogoji dovoljeno vsakomur in je brezplačno, razen v primeru podeljene koncesije za rabo dela narodnega parka.

Prav tako ju je seznanil tudi z vsebino 1. odstavka 33. člena, ki pravi, da je raba delov narodnega parka organizirano ogledovanje in obiskovanje delov narodnega parka, ki se lahko tudi oglašuje, med tem pa je 5. odstavku tega člena določeno, da za rabo dela narodnega parka Vlada podeli koncesijo pravni ali fizični osebi, ki je usposobljena za rabo delov narodnega parka in izpolnjuje pogoje določene v koncesijskem aktu.

Inšpektor je nato glede na gornje navedbe in glede na izjavo zavezanca, dano na zapisnik št. 06102- 145/2024-1, z dne 05.06.2024, da zavezanec organizira obiskovanje in ogledovanje soteske Vintgar ter, da za to tudi zaračunava vstopnino — kar je razvidno tudi s spletne strani TD Gorje (posnetek zaslona priloga zapisnika), vprašal prisotna ali imajo, glede na določila 1. odstavka 32. člena ZTNP-1, ki pravi, da je obiskovanje in ogledovanje TNP pod enakimi pogoji dovoljeno vsakomur in je brezplačno, razen v primeru koncesije za rabo dela narodnega parka, za rabo naravne vrednote Soteska Vintgar sklenjeno koncesijsko pogodbo.

Prisotna sta nato v zvezi z gornjim vprašanjem inšpektorja povedala, da nista zakonita zastopnika zavezanca in da nimata pooblastil za zastopanje in jih tudi nista imela dne 05.06.2024, ko je bil sestavljen zapisnik 06102-145/2024 -1 in je tako tudi izjava dana na ta zapisnik neveljavna, povedala pa sta, da potekajo intenzivni pogovori z vlado RS Slovenije o ureditvi pravno-formalnega statusa Soteske Vintgar in da je sestanek z ministrom za naravne vire in prostor je predviden za 18.02.2025 ob 9 uri in v dokaz predložita tudi izvod vabila.

O inšpekcijskem pregledu je bil sestavljen zapisnik št. 06102-145/2024- 9, katerega priloga je tudi prej navedeno vabilo. Tudi ta zapisnik sta oba prisotna podpisala.

Na podlagi navedb danih na zapisnik z dne 17.2.2025, da nista pooblaščenca za zastopanje, je inšpektor dne 13.02.2025 vpogledal v AJ PES ter ugotovil, da sta zastopnikih zavezanca Hudovernik Janez in pa Poklukar Janez in o tem sestavil uradni zaznamek. Izpis iz evidence je priloga tega UZ.

Inšpektor je nato istega dne v inšpekcijski pisarni Velenje, na naslovu Rudarska cesta 6, Velenje ponovno pregledal celotno dokumentacijo v spisu. Inšpektor je uvodoma za potrebe predmetnega inšpekcijskega postopka pregledal spletno stran TD Gorje <https://www.vintgar.si>, in pri tem nedvomno ugotovil, da zavezanec upravlja s Sotesko Vintgar, ter tudi vzdržuje potrebno infrastrukturo za izvajanje obiskovanja in ogledovanja soteske. Iz te spletne strani tudi nedvomno izhaja, da zavezanec omogoča obiskovanje in ogledovanje naravne vrednote Soteska Vintgar proti plačilu vstopnine, to pa tudi oglašuje na spletu.

Inšpektor je napravil posnetke zaslona spletne strani, ki omogoča nakup vstopnice za ogled Soteske Vintgar na spletni strani in na kateri je objavljen tudi cenik za vstopnino v sotesko ter

posnetke zaslona celotne uvodne strani in zavihka »Kdo smo«, ki vsi nedvomno potrjujejo gornje ugotovitve.

Prav tako je inšpektor ugotovil, da to potrjujejo do potankosti tudi navedbe, ki so bile dane na zapisnik o inšpekcijskem pregledu št. 06102-145/2024-9 z dne 05.06.2024, ker pa naj bi te izjave dala prisotna brez pooblastila za zastopanje v tem inšpekcijskem postopku, navkljub temu, da je

po lastnih navedbah strokovni vodja TD Gorje, je nato inšpektor iz previdnosti zavezancu po pošti vročil vse zapisnike o inšpekcijskih pregledih opravljenih v tem postopku, da bo lahko zakoniti zastopnik podal morebitne pripombe na ugotovitve iz teh zapisnikov.

Inšpektor je v zapisniku jasno navedel, da bo moral, v kolikor zavezanec ne bo imel ustreznega pravnega naslova za rabo Soteske Vintgar, ki je del Triglavskega narodnega parka, kot to zahteva 1. odstavek 32. člena ZTNP-1, zavezancu na podlagi 3. odstavka 60. člena ZTNP-1, prepovedati zaračunavanje vstopnine za obiskovanje in ogledovanje Soteske Vintgar.

O tem inšpekcijskem pregledu je bil v dveh izvodih sestavljen zapisnik s številko 06102-145/2024-11, katerega priloga pa so posnetki zaslona spletne strani <https://www.vintgar.si>.

Inšpektor je nato dne 21.02.2025 s pozivom po ZIN vročil vse do sedaj sestavljene zapisnike in pri tem v pozivu tudi navedel, da je dne 12.02.2025 v prisotnosti in

opravi inšpekcijski pregled v pisarni zavezanca, na naslovu Zgornje Gorje 7A, zaradi domnevno nezakonitega zaračunavanja za obiskovanje in ogledovanje ter rabe naravne vrednote Soteske Vintgar. Pri pregledu prisotna sta povedala, da nista zakonita zastopnika zavezanca in nimata pooblastil za zastopanje in jih tudi nista imela dne 05.06.2024, ko je bil sestavljen zapisnik 06102-145/2024 -1 ter je tako po njunem, tudi izjava dana na ta zapisnik neveljavna.

Glede na gornje navedbe iz katerih izhaja, da v času obeh do sedaj opravljenih inšpekcijskih pregledih naj ne bi bila prisotna odgovorna oseba zavezanca, inšpektor iz previdnosti vroča zavezancu zapisnika s številko 06102-145/2024-1 z dne 05.06.2024 in 06102-145/2024-9 z dne 12.02.2025.

Navedel je še, da je inšpektor za potrebe inšpekcijskega postopka dne 17.02.2025, v inšpekcijski pisarni Velenje, na naslovu Rudarska cesta 6, Velenje, opravil pregled dokumentacije v spisu in pa spletne strani zavezanca ter o tem sestavil zapisnik številka 06102-145/2024-12 in ker tako pri tem pregledu zavezanec ni bil prisoten, je v skladu s 4. odstavkom 29. člena Zakona o inšpekcijskem nadzoru (Ur. l. RS, št. 43/07 ZIN-UPB1 s spremembami, nadalje ZIN) in 146. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Ur. l. RS, št. 24/06 UPB-2 s spremembami, nadalje ZUP), zavezancu posredoval zapisnike o vseh opravljenih inšpekcijskih ogledih v predmetni inšpekcijski zadevi in zavezanca pozval, da se v roku 3 dni ustno ali pisno izjavi o ugotovljenih dejstvih in okoliščinah.

Nadalje je zavezanca tudi opozoril, da v kolikor se v določenem roku ne bo izjasnili, bo smatrano, da se z ugotovitvami v zapisniku strinja.

Zavezanec je nato dne 3.3.2025 po elektronski pošti in nato še dne 5.3.2025 po navadni pošti, po pooblaščenju posredoval na inšpektorat pooblastilo za zastopanje in pa vlogo za vpogled v fizični zadevni spis ter vlogo za podaljšanje roka za podajo izjave.

Inšpektor je na podlagi njegove vloge zavezancu s sklepom št. 06102-145/2024 – 16, z dne 10.03.2025, v 1. točki izreka odobril vpogled v fizični spis 06102-145/2024, v 2. točki izreka je zavezancu tudi odobril podaljšanje roka za podajo izjave o ugotovljenih dejstvih in okoliščinah in 3. točki izreka pa je navedel, da se rok za podajo izjave se podaljša 7 dni od vročitve sklepa o podaljšanju. V izreku navedenega sklepa je še bilo odločeno o stroških odločanja.

V obrazložitvi sklepa je inšpektor navedel, da je Inšpektorat RS za naravne vire in prostor, Inšpekcije za naravne vire in rudarstvo, Vožarski pot 12, 1000 Ljubljana, vodi postopek zaradi domnevno nezakonitega zaračunavanja za obiskovanje in ogledovanje ter rabe naravne vrednote Soteske Vintgar.

Ker glede na izjave prisotnih, pri opravljenih inšpekcijskih pregledih, odgovorna oseba samega zavezanca na inšpekcijskih pregledih ni bila prisotna, je inšpektor zavezancu v skladu s 4. odstavkom 29. člena Zakona o inšpekcijskem nadzoru (ZIN) (Uradni list RS, št. 43/07 – ZIN-UPB1, 40/2014) in 146. člena ZUP, dne 27.02.2025 vročil vse zapisnike in ga pozval, da se lahko ustno ali pisno izjavi o ugotovljenih dejstvih in okoliščinah, ob enem pa ga je seznanil, da v kolikor se v določenem roku ne bo izjasnil, bo smatrano, da se z ugotovitvami v zapisnikih strinja. Zavezancu so bili zapisniki vročeni dne 03.03.2025 in le ta je še istega dne po svojem pooblaščenju, po e-pošti in nato še 05.03.2025 s priporočeno pošto pošiljko poslal predlog za podaljšanje roka ter tudi zahtevo za vpogled v fizični spis predmetne zadeve, ob enem pa je zaprosil tudi za termin vpogleda. V predlogu je navedel, da prosi za podaljšanje roka za 15 dni, ki pa naj začne teči po opravljenem vpogledu v fizični spis.

K točki 1:

Zahtevi zavezanca za vpogled v fizični spis 06102-145/2024 se ugotovi.

82. člen ZUP v prvem odstavku jasno pravi, da imajo stranke pravico pregledovati dokumente zadeve in na svoje stroške prepisati ali preslikati potrebne dokumente v fizični ali elektronski obliki ter zato inšpektor ne vidi nobenih zadržkov, da zavezancu ne bi tega tudi omogočil in zato je bilo na podlagi 82. člena ZUP potrebno odločiti kot izhaja iz 1. točke tega sklepa. Glede na prošnjo zavezanca, da naj inšpektor poda termin vpogleda, inšpektor ni določil točnega termina, saj je pooblaščenec že kontaktiral inšpektorja po telefonu in inšpektor tako smatra, da je najboljši, da se termin vpogleda dogovori po telefonu.

K točki 2 in 3:

V 3. odstavku 99. člena ZUP je določeno, da se rok, ki ga je določila uradna oseba, ki vodi postopek in s predpisi določen rok, ki ga je mogoče podaljšati, lahko podaljšata na prošnjo, ki jo vloži prizadeta oseba pred iztekom roka, če so podani opravičeni razlogi za podaljšanje. Nadaljnji 4. odstavek pa določa, da zoper sklep o podaljšanju roka ni pritožbe.

V 2. odstavku 141. člena ZUP je navedeno, da če gre za zelo zahtevno zadevo ali če so potrebna obširnejša strokovna pojasnila, lahko uradna oseba, ki vodi postopek, stranki naloži, naj predloži pisno izjavo, za to pa ji mora določiti zadosten rok.

Vlagatelj je v roku, določenem za dopolnitev vloge, zaprosil za podaljšanje tega roka. Ker so podani opravičljivi razlogi, saj gre nedvomno za zahtevno zadevo in glede na to, da naj bi zavezanec že več kot 100 let upravljal s to sotesko, gre tako posledično tudi za obsežno materijo, glede katere se mora izjaviti zavezanec ter gre tako nedvomno za obširnejša strokovna pojasnila, ki jih mora zavezanec podati, se zavezančevi prošnji ugotovi, vendar pa je inšpektor podaljšanje roka vezal na vročitev sklepa o podaljšanju in ne na datum vpogleda v fizični spis, saj so v vročenih zapisnikih že navedene vse relevantne ugotovitve glede samega inšpekcijskega postopka, ki bodo podlaga za odločanje v predmetni zadevi in tako v samem spisu ni več nobenih ugotovitev, ki bi lahko vplivale na potek inšpekcijskega postopka in s katerimi zavezanec še ni bil seznanjen ter tako inšpektor verjame, da bo zavezanec v tem času lahko podal svojo izjavo in pri tem navedel vsa relevantna dejstva v svojo korist.

Prav tako pa bo lahko zavezanec, v kolikor bo navedel opravičljive razloge za ponovno podaljšanje roka za podajo izjave, lahko spet zaprosil za podaljšanje tega roka.

Tako se rok za podaljšanje roka za podajo izjave o ugotovljenih dejstvih in okoliščinah podaljša za 7 dni, po prejemu tega sklepa.

Glede na navedeno je bilo na podlagi 99. člena ZUP odločiti kot izhaja iz 2. in 3. točke tega sklepa.

Dne 17.03.2025 se je v inšpekcijski pisarni oglasil pooblaščenec zavezanca in vpogledal v celotni predmetni fizični spis inšpektor je o tem sestavil uradni zaznamek.

Dne 21.03.2025 je zavezanec po pooblaščenju vložil vlogo za podaljšanje roka v postopku št. 06102-145/2024. Zavezanec je v vlogi navedel, da je sicer bilo njihovi vlogi za vpogled v fizični spis v predmetni zadevi ugodeno, pri čemer pa je bil vpogled opravljen dne 17. 3. 2025. V sklepu z dne 10.3.2025 pa, da mu je bil določen rok za podajo izjave stranke na 7 dni od vročitve sklepa

o podaljšanju, tj. od dne 12. 3. 2025, vsled česar se je rok iztekel 19. 3. 2025. Ker je od opravljenega vpogleda do dne izteka podaljšane roka minilo manj kot 3 dni, tako to po mnenju zavezanca predstavlja prekratek rok glede na kompleksnost predmetne zadeve, ter glede na intenzivno usklajevanje z Ministrstvom za naravne vire in prostor v smeri sklenitve ustrezne (skrbniške) pogodbene podlage (poleg zakonske, ki že obstaja), za podajo ustrezne izjave.

Zavezanec je tako ponovno pozval inšpektorja, da mu le ta v smislu 2. odst. 141. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (ZUP) rok za izjavo ustrezno podaljša vsaj do 20. 4. 2025, ko bo tudi predvidoma tudi več znanega (ali celo na ravni ministrstva odločenega) v zadevi.

V nadaljevanju je zavezanec iz pravne previdnosti v izogib njegovi morebitni prekludiranosti kasneje v postopku, posredoval svoje stališče in pravno naziranje, pri čemer je poudaril, da bodo svoje stališče ustrezno dopolnili z izjavo, ko mu bo omogočen ustrezen rok za podajo celostne in poglobljene izjave.

Tako je navedel, da upravljanje naravne vrednote Soteska Vintgar ter z nastalimi stroški upravljanja vezanim pobiranjem vstopnine s strani TD Gorje temelji na več zgodovinskih, zakonih in strateških dokumentih, ki urejajo varstvo narave, okolja in kulturne dediščine ter upravljanje zavarovanih območij in sicer:

4. člen Zakona o varstvu okolja (ZVO-2) določa načela varstva okolja, vključno z ohranjanjem biotske raznovrstnosti, naravnega ravnovesja in naravnih vrednot, ZVO-2 nadalje omogoča lokalnim skupnostim in pravnim (zasebnim in javnim) osebam sodelovanje pri upravljanju naravnih dobrin (in seveda naravnih vrednot, kot dela naravnih dobrin, več v nadaljevanju). Tako 255. člen ZVO-2 določa, da lahko država ali občina (v nadaljnjem besedilu: koncedent) proti plačilu podeli koncesijo za upravljanje, rabo ali izkoriščanje naravne dobrine, ki je v njeni lasti ali ima na njej zakonito pravico upravljanja ali gospodarjenja, pravni ali fizični osebi (v nadaljnjem besedilu: koncesionar), če je ta usposobljena za njeno izvajanje. Koncesija za namen ZVO-2 pomeni dovoljenje za upravljanje, rabo ali izkoriščanje naravne vrednote. Pobudnik postopka je zainteresirani subjekt.

4. člen Zakona o ohranjanju narave (ZON) določa naravne vrednote kot sestavni del naravne dobrine. Po določbah 4. člena ZON naravne vrednote obsegajo vso naravno dediščino. Naravna vrednota je poleg redkega, dragocenega ali znamenitega naravnega pojava tudi drug vredni pojav, sestavina oziroma del žive ali nežive narave, naravno območje ali del naravnega območja, ekosistem, krajina ali oblikovana narava. To so, med drugim, soteske in tesni ter drugi geomorfološki pojavi, ledeniki in oblike ledeniškega delovanja, izviri, slapovi, brzice, jezera, barja, potoki in rečna obrežja, morska obala, rastlinske in živalske vrste, njihovi izjemni osebki ter njihovi življenjski prostori, ekosistemi, krajina in oblikovana narava.

ZON določa, da se naravne vrednote lahko upravljajo na podlagi koncesij, pogodbenih razmerij ali drugih oblik sodelovanja. 43. člen ZON določa, da koncesijo za rabo naravne vrednote, ki je v lasti države, podeli država. 48. člen ZON opredeljuje pogodbeno razmerje upravljanja naravne vrednote, ki ni koncesija in sicer določa, da se, če se varstvo naravne vrednote lahko zagotovi s sklenitvijo pogodbe o skrbništvu, sklene pogodba o skrbništvu naravne vrednote z osebo, ki ni lastnik naravne vrednote ali nepremičnine na zavarovanem območju. Skrbništvo naravne vrednote je izvajanje posameznih nalog varstva naravne vrednote. Naprej isti člen določa, da je fizična ali pravna oseba, ki izpolnjuje pogoje o usposobljenosti in sklene skrbniško pogodbo, skrbnik naravne vrednote. Naslednji odstavek pa določa, da ministrstvo ali pristojni organ lokalne skupnosti izbere skrbnika naravne vrednote v skladu z zakonom, ki ureja javno naročanje. Za naročila, za katera ni treba izvesti postopka javnega naročanja po zakonu, ki ureja javno naročanje, pa ministrstvo ali pristojni organ lokalne skupnosti na spletni strani ali na drug ustrezen način objavi namero o sklenitvi pogodbe o skrbništvu. V primeru soteske Vintgar je JZ TNP takšno namero objavil, TD Gorje pa je, kot edini prijavitelj oddal popolno in ustrezno ponudbo.

Skladno s 40. členom ZON so naravne vrednote lahko v lasti fizičnih ali pravnih oseb ter v lasti države ali lokalne skupnosti. Lastništvo ne predstavlja kriterija na podlagi katerega bi se določal pomen naravne vrednote (tj. lokalnega ali državnega pomena). Zemljišča na katerih se Soteska Vintgar nahaja so sicer v lasti različnih fizičnih in pravnih oseb, vključno s TD Gorje in Republiko

Slovenije, vendar samo lastništvo sicer ne vpliva na status naravne vrednote, pač pa na prednostno pravico za pridobitev koncesije (8. odstavek 255. člena ZVO-2).

Nadalje 149. člen ZON izrecno določa, da ima fizična ali pravna oseba, ki uredi naravno vrednoto, zavarovano območje ali njegov del za ogledovanje in obiskovanje, pravico zaračunavati vstopnino. Višina vstopnine zajema praviloma povrnitev stroškov za ureditev naravne vrednote, zavarovanega območja ali njegovega dela za ogledovanje in obiskovanje in jo na predlog osebe iz prvega odstavka tega člena potrdi minister.

TD Gorje ima dolgoletno tradicijo upravljanja s Sotesko Vintgar in zagotavljanja njenega vzdrževanja ter varstva. Kot lokalna organizacija s statusom organizacije v javnem interesu deluje v skladu z zakonskimi določbami o varstvu narave in turizma ter prispeva k trajnostnemu razvoju območja. Upravlja dostopnost in varnost obiskovalcev ter izvaja informacijske, izobraževalne in promocijske aktivnosti. S sodelovanjem z javnimi ustanovami zagotavlja usklajenost dejavnosti z načeli varstva narave in naravnih vrednot.

TD Gorje je bilo sicer ustanovljeno l. 1946, dejansko pa gre še za mnogo daljši obstoj, ki pa je v času druge svetovne vojne zamrl. Tako sedanje društvo nadaljuje tradicijo in poslanstvo »Društva za privabljanje tujcev za občino Gorje z okolico«, ustanovljeno že leta 1907, zgolj 14 let po tem, ko so domačini Gorij in Dobrave vzpostavili prehodnost soteske Vintgar. Cilje, ki so jih tedanji člani zapisali v svojih pravilih povzema tudi sedanje društvo, ki jih kot družbeno odgovoren subjekt nadgrajuje v smislu trajnostnega turizma, zaradi česar je TD Gorje tudi pridobilo status organizacije, ki deluje v javnem interesu.

Turistično društvo Gorje (TB Gorje) je pravni naslednik Turističnega društva Slovenije, podružnice Vintgar (TDS Vintgar), ki je bilo ustanovljeno 9. septembra 1946 na podlagi sklepa Ministrstva za preskrbo in trgovino Ljudske republike Slovenije, odseka za turizem in gostinstvo, ter pristojnega Krajevnega ljudskega odbora Spodnje Gorje (kot razvidno iz priloženega zapisnika ustanovnega občnega zbora TDS, podr. Vintgar z dne 9. 9. 1946, v nadaljevanju: »Akt o ustanovitvi z dne 9. 9. 1946«). Akt o ustanovitvi z dne 9. 9. 1946 je bil pravno veljaven in ostaja podlaga za upravljanje Soteske Vintgar s strani TD Gorje.

Republika Slovenija je leta 1991 kot pravna naslednica Federativne ljudske republike Jugoslavije (FLRJ) in kasneje Socialistične federativne republike Jugoslavije (SFRJ) prevzela obstoječi pravni red. S tem je bil akt. o ustanovitvi TDS Vintgar ohranjen kot pravno veljavna podlaga za delovanje in upravljanje soteske Vintgar, kar pomeni, da TD Gorje kot njegov pravni naslednik nadaljuje opravljanje upravljalvskih nalog na tem območju.

V skladu s splošnim pravnim načelom pridobljenih pravic, TD Gorje že več kot 130 let kontinuirano opravlja upravljalvske naloge v Soteski Vintgar.

Pove tudi, da ni mogoče sprejeti očitka, da zgolj zato, ker Vlada Republike Slovenije od leta 1991 dalje ni sprejela koncesijskega akta ali drugače formalno uredila vprašanja upravljanja, TD Gorje po dolgoletnem neprerekano priznanem in dejansko izvajanjem upravljanju soteske, nima pravne podlage za nadaljnje upravljanje in pobiranje vstopnine.

ZVO-2, člen 255, odstavek 8. pa določa, da ima pri pridobitvi koncesije prednostno pravico pridobitve koncesije lastnik zemljišča, na katerem je naravna dobrina, če izpolnjuje pogoje iz prvega odstavka tega člena, razen če zakon ne določa drugače. V tem primeru se koncesija ne podeli na podlagi javnega razpisa, ampak se podeli neposredno lastniku zemljišča, če izpolnjuje predpisane pogoje.

TD Gorje je bilo ustanovljeno prav zaradi obnove Soteske Vintgar, se odcepilo od tedanjega republiškega turističnega društva in pridobilo sredstva za obnovo, kar je treba razumeti kot tedanjo obliko upravnega dogovora med republiškimi oz. lokalnimi oblastmi in društvom. V času socialistične oblasti in tudi po osamosvojitvi je bilo takšno stanje neprekinjeno priznано in ohranjeno, kar dodatno potrjuje pravno veljavnost pridobljenih pravic TD Gorje za upravljanje Soteske Vintgar.

Prav tako je treba poudariti, da odsotnost formalnega upravnega akta, ki bi v zadnjih desetletjih izrecno potrdil status TD Gorje kot upravljalvca, ne more biti razlog za zanikanje njegovih upravljalvskih pravic, niti za zanikanje pravice kdo pobiranja vstopnine. Pravna kontinuiteta in

dejanska izvajana skrb za sotesko, ki nikoli ni bila predmet oblastnih prepovedi ali izpodbijanja s strani Republike Slovenije, kaže na to, da gre za legitimno pridobljeno pravico do obojega. Neprekinjeno upravljanje in vlaganja v infrastrukturo dokazuje, da TD Gorje že več desetletij kontinuirano opravlja upravljavske naloge v Soteski Vintgar. Društvo je skrbelo za vzdrževanje poti, postavitve varnostnih ograj in mostov ter organizacijo obiskovanja. V tem obdobju je TD Gorje izvajalo tudi različne infrastrukturne posodobitve in vlaganja, ki so omogočila varen in urejen dostop obiskovalcem.

TD Gorje je v vsem tem času dejansko opravljalo naloge, ki bi jih v drugačnih okoliščinah izvajala država ali drug pooblaščen upravljavec. Obiskovalcem je zagotavljalo varno in urejeno izkušnjo, vzdrževalo ključne infrastrukturne objekte in skrbelo za ohranjanje naravne vrednote Soteske Vintgar. Ker država ali katerakoli druga institucija nikoli ni prevzela te odgovornosti, je jasno, da je TD Gorje tisti subjekt, ki ima upravljavsko pravico in obveznost do tega območja.

Zavezanec tako še navaja, da je iz zapisanega jasno, da TD Gorje s Sotesko Vintgar ne upravlja brez pravne podlage, da TD Gorje Sotesko Vintgar ureja in vzdržuje ter v njeno vzdrževanje in obnovo vlaga znatna sredstva in da po njegovem TD Gorje tako ima zakonsko podlago za pobiranje vstopnine.

V zaključku je zavezanec še navedel, da se naj zgoraj navedeno obravnava kot prošnja za podaljšanje roka, saj da bo, kot je to pojasnjeno uvodoma, navedeno stališče zavezanca še ustrezno dopolnjeno z izjavo, ko bo le temu omogočen ustrezen rok za podajo celostne in poglobljene izjave.

V prilogi je priložen zapisnik ustanovnega občnega zbora TDS, podr. Vintgar z dne 9. 9. 1946.

Inšpektor je dne 26.03.2025 s sklepom št. 06102-145/2024–19, zahtevo zavezanca za podaljšanje roka za podajo izjave v postopku zavrnil. Inšpektor je v obrazložitvi sklepa uvodoma povzel vsebino zavezančeve vloge za podaljšanje roka za podajo izjave v postopku z dne 21.03.2025 nato pa je v nadaljevanju obrazložitve sklepa navedel še, da ZUP v 3. odstavku 99. člena določa, da se rok, ki ga je določila uradna oseba, ki vodi postopek, in s predpisi določen rok, ki ga je mogoče podaljšati, lahko podaljšata na prošnjo, ki jo vloži prizadeta oseba pred iztekom roka, če so podani opravičeni razlogi za podaljšanje.

V konkretnem primeru je inšpektor zavezancu v skladu s 4. odstavkom 29. člena Zakona o inšpekcijskem nadzoru (ZIN) (Uradni list RS, št. 43/07 – ZIN-UPB1, 40/2014) in 146. člena ZUP, dne 27.02.2025 vročil vse zapisnike in ga pozval, da se lahko ustno ali pisno izjavi o ugotovljenih dejstvih in okoliščinah, ob enem pa ga je seznanil, da v kolikor se v določenem roku ne bo izjasnil, bo smatrano, da se z ugotovitvami v zapisnikih strinja.

Zavezancu so bili zapisniki vročeni dne 03.03.2025 in le ta je še istega dne po svojem pooblaščenju, po e-pošti in nato še 05.03.2025 s priporočeno pošto pošiljko poslal predlog za podaljšanje roka ter tudi zahtevo za vpogled v fizični spis predmetne zadeve, ob enem pa je zaprosil tudi za termin vpogleda. V predlogu je navedel, da prosi za podaljšanje roka za 15 dni, ki pa naj začne teči po opravljenem vpogledu v fizični spis.

Inšpektor je dne 26.3.2025 s sklepom št. 06102-145/2024 – 19, zavezancu odobril vpogled v fizični spis zadeve, rok za podajo izjave pa mu je bil podaljšan za 7 dni od vročitve sklepa o podaljšanju. Sklep je bil zavezancu vročen dne 12.03.2025 in je tako zavezancu bil rok za podajo izjave podaljšan do 19.03.2025.

Iz navedenega nedvomno izhaja, da je bil zavezancu enkrat že podaljšan rok za podajo izjave, sedaj pa je le ta ponovno zaprosil za podaljšanje.

Inšpektor se sicer strinja z navedbo zavezanca, da je od opravljenega vpogleda do dne izteka podaljšanega roka minilo manj kot 3 dni, vendar pa je potrebno vedeti, da so v že poprej vročenih zapisnikih navedene vse relevantne ugotovitve glede samega inšpekcijskega postopka, ki bodo podlaga za odločanje v predmetni zadevi in tako v samem spisu ni več nobenih ugotovitev, ki bi lahko vplivale na potek inšpekcijskega postopka in s katerimi zavezanec še ni bil seznanjen. Prav tako zaradi same organizacije dela na inšpektoratu, je inšpektor s sklepom zavrnil vlogo za podaljšanje šele 25.03.2025 in je tako zavezanec že s tem pridobil še dodatnih 8 dni za podajo

izjave. Glede na to, da so bili vsi zapisniki zavezancu vročeni že dne 03.03.2025, je imel zavezanec tako 14 dni za pripravo in podajo izjave. Vsekakor pa je bil zavezanec že dne 05.06.2024 seznanjen, da se zoper njega vodi inšpekcijski postopek v zvezi z upravljanjem soteske Vintgar in je tako imel več kot dovolj časa, za pripravo na sam inšpekcijski postopek.

Inšpektor vidi to ponovno vlogo za podaljšanje roka in izjave prisotnih na inšpekcijskem pregledu dne 12.02.2025, da nimata pooblastil za zastopanje v inšpekcijskem postopku, kot poizkus zavlačevanja postopka. Ne glede na dano izjavo, pa je glede na določbe 4. odstavka 29. člena ZIN in dejstva, da sta oba na inšpekcijskih pregledih prisotna člana TD Gorje, potrebno šteti, da je bil zavezanec s vsebino zapisnika in dejstvom, da zoper njega poteka inšpekcijski postopek, dejansko seznanjen že dne 05.06.2024.

Glede na to, da je bil zavezancu enkrat že podaljšan rok za dostavo dokumentacije in da zavezanec tudi do današnjega dne, svoje izjave še vedno ni podal, podaljševanje roka za podajo izjave ni utemeljeno.

Na podlagi zgoraj navedenega je bilo v na podlagi 226. člena v povezavi z 99. členom ZUP potrebno predlog za ponovno podaljšanje roka za dostavo dokumentacije zavrniti in odločiti kot izhaja iz 1. točke izreka tega sklepa.

Inšpektor je pri ponovnem pregledu dokumentacije v spisu ugotovil, da je prišlo pri zapisu sklepa z dne 26.03.2025 s št. 06102-145/2024-19, do napake pri pouku o pravnem sredstvu, saj je bilo tam navedeno, da ima zavezanec pravico do pritožbe zoper ta sklep, vendar pa v skladu s 8. odstavkom 82. člena in 4. odstavkom 99. člena ZUP zoper sklep o podaljšanju roka ni dovoljena pritožba in je tako možno ta sklep izpodbijati zgolj s pravnimi sredstvi zoper odločitve o glavni stvari.

Zavezanec je dne 07.05.2025 po pooblaščenju, v skladu s 1. odst. 239. člena ZUP posredoval pritožbo zoper sklep Inšpektorata RS za naravne vire in prostor, Inšpekcije za naravne vire in rudarstvo, št. 06102-145/2024-19 z dne 26. 3.2025.

Glede na določbe 4. odstavka 215. člena ZUP, ki pravi, da če je pouk v odločbi napačen, se lahko ravna vsaka stranka po veljavnih predpisih ali po pouku. Če se stranka ravna po napačnem pouku, pa to zanjo ne more imeti to zanjo nobenih škodljivih posledic, bo tako morebitna pritožba zoper ta sklep odstopljena v reševanje na II. stopnjo, sama vsebina sklepa pa bo upoštevana tudi kot podaja izjave s strani zavezanca v tem postopku in bo upoštevana pri sami končni odločitvi v predmetni zadevi.

Inšpektor glede navedb zavezanca, da naj bi 1.7. inšpektorat je z izpodbijanim sklepom kršil pravila upravnega postopka poudarja, da zavezanec nedvomno poskuša zavlačevati inšpekcijski postopek, kar kažejo uvodoma že sama dejanja obeh prisotnih na inšpekcijskem pregledu, ki sta najprej vzorno sodelovala in tudi pošiljala inšpektoratu potrebno dokumentacijo, nato pa sta se, ko ju je inšpektor seznanil s določili 32. in 33. člena ZTNP-1, po enem letu izrekla za nepristojna za zastopanje zavezanca v postopku.

Držijo navedbe zavezanca, da je vpogled v spis je pooblaščenec zavezanca opravil dne 17. 3. 2025, tj. manj kot 3 dni pred iztekom roka za podajo izjave, določenega v sklepu z dne 10. 3. 2025 in, da je od opravljenega vpogleda do dne izteka podaljšane roka minilo manj kot 3 dni, vendar pa je potrebno vedeti, da je inšpektor že dne 21.02.2025 s pozivom po ZIN vročil vse do sedaj sestavljene zapisnike, v katerih so navedene vse relevantne ugotovitve glede samega inšpekcijskega postopka, ki bodo podlaga za odločanje v predmetni zadevi in tako v samem fizičnem spisu ni več nobenih ugotovitev, ki bi lahko vplivale na potek inšpekcijskega postopka in s katerimi zavezanec še ni bil seznanjen že ob prejemu poziva po ZIN dne 21.05.2025. Zavezanec je v svoji vlogi za ponovno podaljšanje roka navedel, kot glavni razlog za ponovno podaljšanje roka za podajo izjave prav to, da je od vpogleda v spis, do poteka roka preteklo manj kot 3 dni, vendar, glede na to, da je bil zavezanec z celotno vsebino spisa seznanjen že 21.02.2025, rok za podajo izjave pa je potekel 19.03.2025, to nikakor ne drži. Prav zaradi tega navideznega »prekratkega« roka za podajo izjave v inšpekcijskem postopku, je inšpektor počakal z izdajo same odločbe, vendar zavezanec celo do 20.04.2025 – to je do datuma, ki ga je sam v

ponovni vlogi za podaljšanje roka navedel kot ustreznega, ni podal svoj izjave v tej zadevi, temveč je počakal in podal svojo izjavo, kot del pritožbe zoper sam sklep o zavrnitvi vloge za podaljšanje roka šele dne 7.5.2025. Poudariti je potrebno tudi to, da zavezanec niti v ponovni vlogi za podaljšanje roka, niti v sami pritožbi zoper izdani sklep o zavrnitvi roka, ni nasprotoval ugotovitvi inšpektorja, da je zavezanec že bil z vročitvijo zapisnikov 21.02.2025 seznanjen z vsemi relevantnimi ugotovitvami glede samega inšpekcijskega postopka, ki so podlaga za odločanje v predmetni zadevi in te svoje trditve, da je čas, ki je potekel od vpogleda v fizični spis, do roka za podajo izjave v inšpekcijskem postopku prekratek, ni podkrepil z navedbo, da je pri vpogledu v fizični spis naletel na kakršnekoli ugotovitve s katerimi še ni bil seznanjen in bi le te zahtevale dolgotrajno in poglobljeno obravnavo. Zavezanec je imel čas za podajo izjave v inšpekcijskem postopku vse od vročitve vseh zapisnikov dne 21.02.2025, dejansko pa je bil seznanjen z inšpekcijskim postopku pri prvem inšpekcijskem pregledu dne 05.06.2024, pa navkljub temu še do današnjega dne ni podal te popolne izjave, kar pa jasno kaže na poizkus zavlačevaje postopka.

Inšpektor pozdravlja dogovore z MNVP glede ureditve upravljanja s sotesko, vendar le to ne more biti razlog za podaljšanje roka za podajo izjave, še posebej glede na to, da na podlagi sklenjene skrbniške pogodbe v TNP, ni moč izvajati rabe naravnih vrednot in tudi ne zaračunavati vstopnine za obiskovanje in ogledovanje le teh, saj na območju TNP glede rabe in zaračunavanja vstopnin velja ZTNP-1, ki je lex specialis in je za to na območju TNP potrebna koncesija.

Zavezanec je pod dodatno – kar bo v tem primeru inšpektor štel kot izjavo zavezanec v postopku navedel, do dodatno poudarja, da zavezanec na podlagi sklepa za ustanovitev Turističnega društva Slovenije, podružnice Vintgar, sprejetega na podlagi sklepa Ministrstva za preskrbo in trgovino LRS, odseka za turizem in gostinstvo in pristojnega Krajevnega ljudskega odbora Spodnje Gorje, pridobil pravico do izvajanja organiziranega ogledovanja in obiskovanja delov narodnega parka v smislu drugega odstavka 71. člena Zakona o Triglavskem narodnem parku (ZTNP-1). Prvi Zakon o Triglavskem narodnem parku, ki je bil sprejet v letu 1981 namreč v to pravico zavezanca ni posegel. Omenjena pravica je bila, skladno z načelom pravne kontinuitete med Socialistično republiko Slovenijo in Republiko Slovenijo prenesena v pravni red Republike Slovenije.

ZTNP-1 je v letu 2010 v drugem odstavku 71. člena določil, da osebe, ki so imele ob uveljavitvi tega zakona pravico do izvajanja organiziranega ogledovanja in obiskovanja delov narodnega parka, pridobljeno po dotedanjih predpisih, to pravico obdržijo do ureditve pravic po ZTNP-1, izvajajo pa jo lahko v obsegu, na način in pod pogoji, določenimi v aktu o podelitvi pravice.

Zavezanec tako spada med osebe, ki so imele ob uveljavitvi ZTNP-1 pravico do izvajanja organiziranega ogledovanja in obiskovanja delov narodnega parka, ki so jo pridobile z omenjenimi akti v letu 1946.

Glede na navedene določbe 71. člena ZTNP-1 je torej zavezanec to pravico obdržal tudi po uveljavitvi ZTNP-1.

Da ima zavezanec pravico rabiti del Triglavskega narodnega parka (sotesko Vintgar) za organizirano ogledovanje in obiskovanje jasno izhaja, tudi iz ravnanj pristojnih organov in organizacij. Tako je minister, pristojen za ohranjanje narave 15. 4. 2022 zavezancu izdal Sklep o Potrditvi višine vstopnine za ogledovanje in obiskovanje soteske Vintgar, ki ga je utemeljil z obrazložitvijo, da ima zavezanec pravico zaračunavati vstopnino na podlagi 149. člena ZON (ker ureja sotesko Vintgar za ogledovanje in obiskovanje).

Prav tako je v Načrtu upravljanja TNP v obdobju 2016 — 2025 je (v točki 21.1.) določeno, da so v narodnem parku posamezne naravne vrednote ali deli narodnega parka že urejene za ogledovanje in obiskovanje in med njimi navaja tudi sotesko Vintgar ter da njo upravlja TD Gorje. Nenazadnje pa tudi iz dopisa Javnega zavoda Triglavski narodni park (JZ TNP) zavezancu z dne

11. 12. 2000 jasno izhaja, da JZ TNP zavezanca šteje kot subjekt, ki ima pravico do izvajanja organiziranega ogledovanja in obiskovanja delov narodnega parka, saj v njem ugotavlja, da zavezanec naravno vrednoto sotesko Vintgar ureja in trži že dolga leta.

V tej točki navedeno dokumentacijo bo zavezanec inšpektoratu posredoval, ko mu bo omogočen zadosten rok za podajo celostne in poglobljene izjave o okoliščinah, pomembnih za izdajo odločbe v predmetnem postopku.

Vsled zgoraj navedenega sta tako ministrstvo, pristojno za ohranjanje narave kot JZ TNP ves čas po uveljavitvi ZTNP-1 štela zavezanca za osebo, ki ima pravico do izvajanja organiziranega ogledovanja in obiskovanja delov narodnega parka, kot tudi pravico zaračunavati vstopnino, kar bo podrobneje in dokumentirano pojasnjeno v izjavi in se bo zagotovo izkazalo tekom inšpekcijskega postopka.

Zavezanec je sicer navedel, da bo z inšpektoratu posredoval dokumentacijo iz katere bo razvidno, da JZ TNP zavezanca šteje kot subjekt, ki ima pravico do izvajanja organiziranega ogledovanja in obiskovanja delov narodnega parka, ko mu bo omogočen zadosten rok za podajo celostne in poglobljene izjave o okoliščinah, pomembnih za izdajo odločbe v predmetnem postopku, vendar pa z ničemer ni pojasnil zakaj tega še vse do sedaj ni storil, prav tako v svoji vlogi za podaljšanje roka za podajo izjave ni navedel konkretnih razlogov za kaj potrebuje več časa, še sploh če upoštevamo, da zavezanec niti do dne 20.04.2025, to je do roka za katerega je sam zaprosil v vlogi za podaljšanje roka, ni posredoval ustrezne izjave in ne prej navedene dokumentacije.

Zavezanec je nato dne 12.05.2025 po pooblaščenju posredoval še dopolnitev dane izjave zavezanca v inšpekcijskem postopku št. 06102-145/2024 ter pri tem navedel, da iz pravne previdnosti, da zavezanec s podajo izjave ne bi bili prekludiran v predmetnem inšpekcijskem postopku, dopolnjuje stališča in svoje pravno naziranje, podane v vlogi z dne 19. 3. 2023 (v nadaljevanju: »delna izjava z dne 19. 3.2025«).

V nadaljevanju je pooblaščenec zavezanca tako navedel, da predmetna dopolnitev delne izjave naše stranke z dne 19.3.2025 še vedno ne predstavlja celostne izjave naše stranke kot zavezanca v predmetnem inšpekcijskem postopku, saj za to, kot že poudarjeno tekom celotnega postopka, naši stranki (še) ni bit omogočen ustrezen rok za podajo celostne in poglobljene izjave. Vsled navedenega bo tako naša stranka predložila celostno izjavo v predmetnem postopku, ko bo stranki omogočen ustrezen rok, v katerem bo naša stranka lahko ustrezno in celostno pregledala arhivsko gradivo (ki med drugim datira v pred in povojno obdobje, tj. pred letom 1941 in po letu 1945, kar še dodatno otežuje delo), kot tudi preostalo relevantno dokumentacijo, potrebno za pripravo celostne in poglobljene izjave v zvezi z očitki inšpektorata, podanimi v predmetnem postopku.

1. Glede zapisnika inšpektorata z dne 17. 2. 2025:

Iz zapisnika inšpektorata, št. 06102-145/2024-11 z dne 17. 2.2025 (v nadaljevanju: »zapisnik inšpektorata z dne 17. 2. 2025«) izhaja trditev, da bo inšpektor moral, v kolikor zavezanec ne bo imel ustreznega pravnega naslova za rabo soteske Vintgar, kot naj bi to zahteval 1. odst. 32. člena Zakona o Triglavskem narodnem parku (ZTNP-1), zavezancu na podlagi 3. odst. 60. člena ZTNP-1 prepovedati zaračunavanje vstopnine za obiskovanje in ogledovanje soteske Vintgar.

Zavezanec že na tem mestu poudarja, da Zakon o ohranjanju narave (ZON) kot krovni zakon na področju varstva narave (in s tem tudi naravnih vrednot) v 1. odst. 149. člena določa, da ima pravico zaračunavati vstopnino fizična ali pravna oseba, ki uredi naravno vrednoto, zavarovano območje ali njegov del z ogledovanje in obiskovanje. Vsled navedenega tako pravno podlago za zaračunavanje vstopnine predstavlja 1. odst. 149. člena ZON in ne 1. odst. 32. člena ZTNP-1.

Zavezanec poseduje pravico zaračunavati vstopnino za obiskovanje in ogledovanje soteske Vintgar (kot bo podrobneje predstavljeno v nadaljevanju), vsled česar za zaračunavanje vstopnine poseduje ustrezen pravni naslov in tako vstopnino zaračunava v skladu z veljavno

zakonodajo. Vsled navedenega pa tako ne obstoji podlaga za izrek ukrepa iz zapisnika inšpektorata z dne 17. 2.2025, tj. za prepoved zaračunavanja vstopnine za obiskovanje in ogledovanje soteske Vintgar.

Poleg navedenega pa zavezanec tudi poseduje pravno podlago za rabo soteske Vintgar, kot bo podrobneje predstavljeno y nadaljevanju.

2. Glede pridobitve pravice upravljanja naravne vrednote:

Zavezanec je na podlagi sklepa za ustanovitev Turističnega društva Slovenije, podružnice Vintgar, sprejetega na podlagi sklepa Ministrstva za preskrbo in trgovino LRS, odseka za turizem in gostinstvo in pristojnega Krajevnega ljudskega odbora Spodnje Gorje, pridobil pravico do izvajanja organiziranega ogledovanja in obiskovanja delov narodnega parka v smislu drugega odstavka 71. člena ZTNP-1. Prvi Zakon o Triglavskem narodnem parku, ki je bil sprejet v letu 1981, namreč v to pravico zavezanca ni posegel. Omenjena pravica je bila skladno z načelom pravne kontinuitete med Socialistično republiko Slovenijo in Republiko Slovenijo prenesena v pravni red Republike Slovenije.

ZTNP-1 je v letu 2010 v drugem odstavku 71. člena določil, da osebe, ki so imele ob uveljavitvi tega zakona pravico do izvajanja organiziranega ogledovanja in obiskovanja delov narodnega parka, pridobljeno po dotedanjih predpisih, to pravico obdržijo do ureditve pravic po ZTNP-1, izvajajo pa jo lahko v obsegu, na način in pod pogoji, določenimi v aktu o podelitvi pravice.

Zavezanec tako nedvomno spada med osebe, ki so imele ob uveljavitvi ZTNP-1 pravico do izvajanja organiziranega ogledovanja in obiskovanja delov narodnega parka, ki so jo pridobile z omenjenimi akti v letu 1946. Glede na navedene določbe 71. člena ZTNP-1 je torej zavezanec to pravico obdržal tudi po uveljavitvi ZTNP-1. (o tem več v nadaljevanju, v tč. 3 spodaj).

Prav tako je v Načrtu upravljanja TNP v obdobju 2016 — 2025 (v točki 21.1.) določeno, da so v narodnem parku posamezne naravne vrednote ali deli narodnega parka že urejene za ogledovanje in obiskovanje in med njimi navaja tudi sotesko Vintgar ter da njo upravlja TD Gorje.

Nenazadnje pa tudi iz dopisa Javnega zavoda Triglavski narodni park (JZ TNP) zavezancu z dne 11. 12.2000 (v prilogi) jasno izhaja, da JZ TNP zavezanca šteje kot subjekt, ki ima pravico do izvajanja organiziranega ogledovanja in obiskovanja delov narodnega parka, saj v njem ugotavlja, da zavezanec naravno vrednoto sotesko Vintgar ureja in trži že dolga leta.

Vsled zgoraj navedenega sta tako ministrstvo, pristojno za ohranjanje narave kot JZ TNP ves čas po uveljavitvi ZTNP-1 štela zavezanca za osebo, ki ima pravico do izvajanja organiziranega ogledovanja in obiskovanja delov narodnega parka, kot tudi pravico zaračunavati vstopnino, kar bo podrobneje in dokumentirano pojasnjeno v izjavi in se bo zagotovo izkazalo tekom inšpekcijskega postopka.

3. Glede koncesije, kot dovoljenja za upravljanje naravne vrednote:

ZTNP-1 v 33. členu ne ureja eksplicitno, da lahko zainteresirana oseba za pridobitev koncesije vloži vlogo o zainteresiranosti za pridobitev koncesije (kot to jasno določa Zakon o rudarstvu v 35. členu). Da zainteresirana oseba z vlogo o zainteresiranosti za pridobitev koncesije sproži postopke podelitve koncesije za rabo dela narodnega parka jasno izhaja iz 71. člena ZTNP-1. Ta v prvem odstavku 71. člena določa, da morajo osebe, ki ob uveljavitvi tega zakona izvajajo organizirano ogledovanje in obiskovanje delov narodnega parka na način, za katerega je po

ZTNP-1 predpisana pridobitev koncesije, vložiti vlogo o zainteresiranosti za podelitev koncesije iz 33. člena ZTNP-1 v enem letu od uveljavitve ZTNP-1. V drugem in tretjem odstavku 71. člena pa ZTNP-1 določa, da osebe, ki imajo ob uveljavitvi tega zakona pravico do izvajanja organiziranega ogledovanja in obiskovanja delov narodnega parka, pridobljeno po dosedanjih predpisih, pravico obdržijo do ureditve pravic po ZTNP-1 (da je zavezanec to pravico pridobil je obrazloženo v tč. 2 zgoraj), izvajajo pa jo lahko v obsegu, na način in pod pogoji, določenimi v aktu o podelitvi pravice ter da imajo te osebe ob izpolnjevanju pogojev prednostno pravico pri pridobitvi pravic po ZTNP-1, ki jo izgubijo — prednost torej, ne pa same pravice, če v enem letu po uveljavitvi ZTNP-1 ne vložijo vloge o zainteresiranosti za podelitev koncesije.

Iz določb 71. člena jasno izhaja, da je (bil) namen zakonodajalca vsem, ki so uveljavitvi ZTNP-1 imeli pravico do rabe dela narodnega parka za organizirano obiskovanje in ogledovanje na podlagi do tedaj veljavnih predpisov (pa tudi tistim, ki te pravice niso imeli, pa so jo ob uveljavitvi ZTNP-1 izvajali) omogočiti pridobitev koncesije skladno s 33. členom ZTNP-1.

Čeprav se navedeni določbi nanašata na ureditev pravnega položaja oseb, ki so ob uveljavitvi ZTNP-1 bodisi brez posebne pravice ali na podlagi pravice, ki so jo pridobile pred uveljavitvijo ZTNP-1 izvajale organizirano ogledovanje in obiskovanje delov narodnega parka na način, za katerega je po ZTNP-1 predpisana pridobitev koncesije, je treba določbo 33. člena, razlagati skladno z namenom zakonodajalca oziroma z uporabo zakonske analogije kot razlagalne metode, tako, da tudi druge zainteresirane osebe

* ZRud-1 v 35. členu določa, da ministrstvo, pristojno za rudarstvo, predlaga vladi izdajo rudarskega koncesijskega akta na podlagi ocene, da obstaja potreba po izkoriščanju določene vrste mineralne surovine na določenem območju, ali na podlagi vloge pravne ali fizične osebe o zainteresiranosti za pridobitev rudarske pravice za izkoriščanje določene vrste mineralne surovine na določenem pridobivalnem prostoru.

Pri tem ministrstvo, pristojno za rudarstvo, predlaga vladi izdajo rudarskega koncesijskega akta na podlagi vloge pravne ali fizične osebe pod pogoji, da:

- vlagatelj izpolnjuje pogoje za nosilca rudarske pravice za izkoriščanje iz 6. člena ZRud-1,
- za predlagani pridobivalni prostor ali njegov del še ni podeljena rudarska pravica za raziskovanje ali izkoriščanje iste mineralne surovine in vlagatelj vloge dokaže, da morebitna dodatna rudarska pravica na istem raziskovalnem ali pridobivalnem prostoru ne bo ovirala obstoječega raziskovanja ali izkoriščanja mineralnih surovin,
- je izpolnjen pogoj iz drugega odstavka 34. člena ZRud-1, kadar vlagatelj vloge uveljavlja izpolnjevanje takšnega pogoja,
- ne obstaja obveznost sanacije nelegalnega kopa na podlagi inšpekcijske odločbe in je sanacijo mogoče izvesti na podlagi take odločbe ali dovoljenja, ki je bilo pridobljeno v zvezi s tako odločbo,
- sta predlagani pridobivalni prostor in njegova raba v skladu z dokumenti urejanja prostora,
- je v primeru zainteresiranosti za izkoriščanje tehničnega kamna apnenca, tehničnega kamna dolomita, proda ali peska bilančnih zalog mineralne surovine v raščenem stanju najmanj 450.000 kubičnih metrov, predvidena doba trajanja rudarske pravice pa najmanj 15 let pri predvideni letni proizvodnji najmanj 30.000 kubičnih metrov,
- za predlagani pridobivalni prostor ali njegov del ni sprejet začasni ukrep za zavarovanje prostorskega načrtovanja po predpisih, ki urejajo urejanje prostora,
- je predlagani pridobivalni prostor v skladu z državno rudarsko strategijo, in
- so izpolnjeni tudi drugi pogoji, predpisani s tem zakonom, predpisi, ki urejajo varstvo okolja, varstvo voda, ohranjanje narave, in drugim predpisi.

2 Glej podrobneje o razlagalnih metodah v: Pavčnik, M.: Teorija prava, Prispevek k razumevanju prava, Cankarjeva založba, Ljubljana 1997.

sprožijo Postopek podelitve koncesije z vložitvijo vloge o zainteresiranosti. ZTNP-1 v 33. členu ureja podelitev koncesije za rabo dela narodnega parka kot dela okolja. Raba dela okolja je tudi izkoriščanje mineralnih surovin, ki ga ureja Zakon o rudarstvu. Ta v 35. členu določa, da oseba, ki želi pridobiti pravico do izkoriščanja mineralnih surovin, vloži vlogo o zainteresiranosti ter določa pogoje, ki morajo biti izpolnjeni, da ministrstvo, pristojno za mineralne surovine, Vladi predlaga izdajo koncesijskega akta. Jasno je torej, da je treba, z uporabo zakonske analogije, enako razlagati 33. člen ZTNP-1. Da je torej, tudi z uporabo analogije z navedeno določbo Zakona o rudarstvu, treba 33. člen ZTNP-1 razlagati tako, da se vloga o zainteresiranosti za pridobitev koncesije za rabo delov narodnega parka šteje za vlogo, skladno s predpisi, ki urejajo upravni postopek (Zakon o splošnem upravnem postopku³).

O njej mora ministrstvo, pristojno za ohranjanje narave (MNVP) odločiti z odločbo. Torej, da je treba določbo šestega odstavka 33. člena ZTNP-1, ponovno ob uporabi zakonske analogije z določbami 35. člena Zakona o rudarstvu, razlagati tako, da so pogoji, ki jih predpisuje ZTNP-1 v šestem odstavku 33. člena pogoji, ki morajo biti izpolnjeni, da MNVP Vladi predlaga izdajo koncesijskega akta. Če torej vlagatelj izpolnjuje, pogoje, predpisane v šestem odstavku 33. člena ZTNP-1, MNVP mora izdati pozitivno odločbo (torej vlogi vlagatelja ugoditi) in Vladi predlagati izdajo koncesijskega akta. Če pa kateri od pogojev, ki je predpisuje šesti odstavek 33. člena ZTNP-14 ni izpolnjen, pa mora MNVP izdati negativno odločbo (torej zavrniti vlogo vlagatelja). Jasno je torej, da gre za t.i. pravno vezano odločbo.

Če torej vlagatelj (kot zavezanec v tem primeru) izpolnjuje vse z šestim odstavkom 33. člena ZTNP-1 predpisane pogoje, MNVP mora predlagati Vladi izdajo koncesijskega akta — ministrstvo pri odločanju torej ne more odločiti po prostem preudarku⁵. Za odločanje po prostem preudarku je, glede na določbo 6. člena ZUP potrebno izrecno zakonsko pooblastilo, zanj morajo določeni kriteriji in meje.

Iz navedenega izhaja, da omenjena pravna vezanost velja tudi za Vlado — če torej vlagatelj izpolnjuje vse z šestim odstavkom 33. člena ZTNP-1 predpisane pogoje in (zato) MNVP Vladi predlaga izdajo koncesijskega akta, ga (tudi) Vlada mora sprejeti.

Koncesijski akt sicer Vlada sprejme v obliki uredbe (torej v obliki splošnega pravnega akta), vendar pa je njegova vsebina povsem konkretna: določa konkretno naravno vrednoto oziroma del narodnega parka in konkreten način rabe tega dela narodnega parka. Čeprav se koncesijski akt ne nanaša na individualno osebo, pa se nanaša na individualno določljivo osebo, saj je jasno, da bo lahko pogoj iz šestega odstavka 33. člena ZTNP-1, ki se nanaša na izkaz ustreznega pravnega naslova za uporabo zemljišč, ki so predmet rabe, in morebitne pripadajoče infrastrukture, izpolnil samo vlagatelj vloge o zainteresiranosti⁶, v tem primeru zavezanec, TD Gorje.

" Uradni list RS, št. 24/06 — uradno prečiščeno besedilo, 105/06 — ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, 175/20 — ZIUOPDVE in 3/22 — ZDeb - v nadaljevanju: ZUP.

⁴ZTNP-1 v šestem odstavku 33. člena predpisuje dva pogoja, in sicer:

-pozitivno skupno strokovno mnenje upravljalca narodnega parka in strokovne organizacije (gre za Zavod RS za ohranjanje narave),

-ustrezen pravni naslov za uporabo zemljišč, ki so predmet rabe, in morebitne pripadajoče infrastrukture.

⁵Prosti preudarek pomeni, da lahko uradna oseba na podlagi izrecnega zakonskega pooblastila, pri istem dejanskem stanju, sprejme dve ali več odločitev, ki so si med seboj po vsebini različne, a so vse pravno pravilne. Pojem prosti preudarek ima v slovenskem jeziku več sinonimov, kot so "diskrecija", "diskrecijska pravica", "diskrecijsko pooblastilo".

⁶Gre za ustaljeno sodno prakso. Vrhovno sodišče je glede presoje pravne narave splošnih aktov že sprejelo stališče, da je treba v vsakem konkretnem primeru opraviti presojo posamezne norme predpisa in ugotoviti, ali je ta res splošna, tako da se nanaša na nedoločljiv krog oseb, in abstraktna, ker ureja nedoločeno število bodočih primerov, ali pa je konkretna in ureja en življenjski primer, v katerem se uporabi, ter posamična, ker se nanaša na določen ali določljiv krog oseb. Če predpis ali katera od določb predpisa ureja posamično razmerje, ima določba v predpisu oziroma predpis dejansko naravo upravnega akta iz 2. člena Zakona o upravnem sporu. Pri aktu iz četrtega odstavka 5. člena ZUS-1, če ureja posamična razmerja, mora biti krog oseb v predpisu določen z lastnostjo, zaradi katere se te osebe razlikujejo od drugih subjektov, in so zaradi nje v položaju, da se določba predpisa nanaša samo nanje. Za presojo ali akt ureja posamična razmerja z učinkom upravnega akta, je treba ugotoviti, ali posamezna norma tega akta neposredno vpliva na pravni položaj določene osebe. To pa vključuje tudi presojo, ali norma zadeva posamično individua (no določeno osebo (ali osebe). Eden od pokazateljev, da gre za tak učinek je, da ta nastopi, ne da bi bilo treba izdati upravno odločbo. Na drugi strani je za predpise značilno, da se nanašajo na nedoločeni krog oseb in na nedoločeno število primerov, nastalih v času njegove veljavnosti (tako sklep Vrhovnega sodišča RS I Up 179/2021 z dne 15. 9.2021). Glej podrobneje Sklep Vrhovnega sodišča RS Sklep IV U 64/2021-19.

Koncesijski akt je torej po svoji vsebini konkretni pravni akt, zato ga je, glede na ustaljeno sodno in tudi ustavno-sodno prakso⁷ treba šteti za konkretni pravni akt, ki skupaj z izdano odločbo ministrstva, pristojnega za ohranjanje narave, o izbiri koncesionarja in koncesijsko pogodbo, predstavlja pravno podlago za pridobitev pravice do rabe dela narodnega parka. Vsi omenjeni

trije pravni akti (na podlagi katerih lahko pravna ali fizična oseba pridobi omenjeno pravico) so torej konkretni pravni akti.

Zavezanec je dne 23. 3.2023 na JZ TNP naslovil vlogo o zainteresiranosti za podelitev koncesije (priloga), ki jo je treba šteti kot vlogo o zainteresiranosti v smislu določbe 71. člena ZTNP-1. Navedeno vlogo je JZ TNP dne 30. 3.2023 odstopil v reševanje MNVP (priloga). O navedeni (odstopljeni) vlogi MNVP ni nikoli odločilo, zato je bila dne 11. 9.2023 na Upravno sodišče RS vložena tožba zaradi molka organa (priloga).

V letu 2024 je JZ TNP pričel s postopkom izbire upravljavca in posledično sklenitve Pogodbe o skrbništvu kot jo ureja 48. člen Zakona o ohranjanju narave (priloga). V znak dobre volje je TD Gorje — zavezanec iz tega postopka zgoraj omenjeno tožbo pri Upravnem sodišču umaknil. Na presenečenje zavezanca je JZ TNP konec leta 2024 postopek izbire upravljavca ustavil brez utemeljene obrazložitve (priloga). Obrazložitev, ki jo je sicer navedel JZ TNP, ne more predstavljati razloga za prekinitev postopka in ne zdrži resne pravne presoje.

Nemudoma po ustavitvi postopka sklenitve skrbniške pogodbe s strani JZTNP, je zavezanec TD Gorje dne 10. 12. 2024 ponovno vložil Zahtevo za podelitev koncesije (priloga), o kateri MNVP do dne pisanja te dopolnitve izjave ni odločil v skladu z Zakonom o splošnem upravnem postopku.

4. Glede cene in pobiranja vstopnine:

Da ima zavezanec pravico rabiti del Triglavskega narodnega parka (sotesko Vintgar) za organizirano ogledovanje in obiskovanje in za takšno ogledovanje in obiskovanje pobirati vstopnino jasno izhaja, tudi iz ravnanj pristojnih organov in organizacij. Tako je minister, pristojen za ohranjanje narave:

- dne 28. 5. 2021 izdal Sklep o potrditvi višine vstopnine za ogledovanje in obiskovanje soteske Vintgar za leto 2021 in
- dne 15. 4. 2022 ponovno izdal Sklep o potrditvi višine vstopnine za ogledovanje in obiskovanje soteske Vintgar.

Oba sklepa sta utemeljena z obrazložitvijo, da ima zavezanec pravico zaračunavati vstopnino na podlagi

149. člena ZON, ki določa, da ima fizična ali pravna oseba, ki uredi naravno vrednoto, zavarovano območje ali njegov del za ogledovanje in obiskovanje, pravico zaračunavati vstopnino, pri čemer določa, da višina vstopnine zajema praviloma povrnitev stroškov za ureditev naravne vrednote, zavarovanega območja ali njegovega dela za ogledovanje in obiskovanje in jo na predlog pravne ali fizične osebe, ki je izvedla ureditev na državni naravni vrednoti, potrdi minister.

Iz zavezancu neznanih razlogov, minister pristojen za ohranjanje narave v letu 2023 takšnega Sklepa ni izdal, v letu 2024 pa je bil ponovno izdan takšen sklep, ki velja do preklica — torej tudi za leto 2025, ki pa je bil izdan na podlagi predloga JZ TNP, podanega na podlagi ekspertiz in obrazložitev TD Gorje, pri čemer kdo je predlagatelj ne vpliva na veljavnost sklepa, kot tudi ne prejudicira, kdo je tisti, ki ju upravičen vstopnino pobirati (take narave in moči tak sklep že po naravi stvari nima). Iz obrazložitve Sklepa z dne 17.

6. 2024 namreč izhaja, da se ta nanaša na podlagi ekspertiz in obrazložitev TD Gorje, pri čemer kdo je

Glej na primer odločbo U-1-97/10 in U-1-217/08. Ustavno sodišče je tako v zadevi U-I 217/08, ki je povsem primerljiva z obravnavano (v omenjeni zadevi je prav tako šlo za koncesijski akt, sprejet v obliki uredbe) ugotovilo, da koncesijski akt, čeprav je sprejet v obliki uredbe (torej splošni pravni akt), ni nujno tudi po vsebini splošni akt. Če ureja posamična razmerja, ima naravo posamičnega akta, katerega zakonitost se presoja v upravnem sporu. V zadevi U-I 97/10 je Ustavno sodišče pojasnilo, da posamični pravni akt vsebuje posamične norme, ki so praviloma konkretne in individualne.

Konkretnost norme pomeni, da ureja eno samo, točno določeno razmerje oziroma dejansko stanje. Individualnost norme pa, da se norma nanaša na točno določen subjekt.

predlagatelj ne vpliva na veljavnost sklepa, kot tudi ne prejudicira, kdo je tisti, ki ju upravičen vstopnino pobirati (take narave in moči tak sklep že po naravi stvari nima). Sklep iz leta 2024 pomeni le in samo, da je vstopnina za obiskovanje in ogledovanje upravičena, kdo pa jo zaračunava pa je odvisno od tega kdo je upravljavec, v tem primeru je to TD Gorje, kot je to obrazloženo zgoraj.

Vse zgoraj navedeno naj se obravnava kot dopolnitev delne izjave zavezanca z dne 19. 3. 2025, saj bo, kot pojasnjeno uvodoma, navedeno stališče naša stranka ustrezno dopolnila s celotno in poglobljeno izjavo, ko ji bo za podajo le-te omogočen ustrezen rok. Hkrati s celotno in poglobljeno izjavo pa bo naša stranka inšpektoratu posredovala tudi vso potrebno dokumentacijo, relevantno za izdajo odločbe v predmetnem postopku (poleg že posredovane dokumentacije), ko ji bo omogočen zadosten rok za podajo takšne izjave.

Glede na do sedaj navedeno pa je jasno sledeče:

- Zavezanec je že pred uveljavitvijo ZTNP-1 pridobil pravico do upravljanja in urejanja naravne vrednote soteske Vintgar;

Zavezanec se vseskozi trudi formalizirati njegovo upravljanje, vendar tega do danes ni uspel izključno iz razlogov na strani MNVP in deloma JZ TNP;

Zavezanec ima pravico za ogledovanje naravne vrednote pobirati vstopnino v skladu z ZON in ZTNP-1 in v skladu s sklepi o določitvi višine vstopnine.

Vsled vsega v tej vlogi navedenega tako zavezanec poseduje vse potrebne pravne naslove za rabo soteske Vintgar in zaračunavanje vstopnine za njeno obiskovanje in ogledovanje. Vsled česar ne obstoji podlaga za izrek inšpekcijskega ukrepa iz zapisnika inšpektorata z dne 17. 2. 2025, tj. prepovedi zaračunavanja vstopnine za obiskovanje in ogledovanje soteske Vintgar.

V kolikor bi inšpektorat kljub vsemu zgoraj navedenemu ocenil, da je očitana kršitev podana, zavezanec glede na vse okoliščine predmetne zadeve, predstavljene tekom celotnega inšpekcijskega postopka, inšpektoratu predlaga izrek milejšega ukrepa, v skladu z 2. odst. 33. člena Zakona o inšpekcijskem nadzoru ter ob upoštevanju načela sorazmernosti, in sicer opozorilo ter rok za odpravo nepravilnosti. Pri čemer za določitev roka predlagamo 6-mesečni rok, v katerem zavezanec glede na trenutno stanje zadeve in postopke v teku, vezane na formalno ureditev upravljanja soteske Vintgar s strani zavezanca, slednji ocenjuje da bi lahko prišlo do sklenitve koncesijske oziroma skrbniške pogodbe z MNVP oz. JZ TNP in zavezancem.

Ob tem zavezanec še dodatno poudarja, da bi v primeru izrečenega inšpekcijskega ukrepa prepovedi zaračunavanja vstopnin nosil negativne posledice zgolj in izključno zaradi neaktivnosti oziroma nepripravljenosti MNVP in JZ TNP do formalizacije ustreznega koncesijskega oziroma skrbniškega razmerja z zavezancem (kot predstavljeno v tej vlogi zgoraj).

Inšpektor je na podlagi določil 1. odst. 239. člena in določil 4. odstavka 215 člena ZUP predmetno pritožbo poslal na MNVP v pristojno reševanje, ker pa pritožba nima suspenzivnega učinka in je zadeva zrela za odločitev, je inšpektor odločil o glavni zadevi.

Tako je bilo v dosedanjem postopku nedvomno ugotovljeno, da se naravna vrednota Soteska Vintgar nahaja na območju Triglavskega narodnega parka in da je zavezanec uredil naravno vrednoto za ogledovanje in obiskovanje, ter da tudi sam vzdržuje celotno infrastrukturo na območju soteske, ki je potrebna za omogočanje ogledovanja in obiskovanja le te ter tako dejansko upravlja s to naravno vrednoto že več kot 100 let in glede na to, da te navedbe niso

sporne, se inšpektor glede navedb zavezanca o zgodovinskem vidiku dosedanjega upravljanja s sotesko ne bo opredeljeval, saj je le to nesporno in glede samega inšpekcijskega postopka v ničemer ne spreminja dejstva, da zavezanec za obiskovanje naravne vrednote Soteska Vintgar nezakonito zaračunava vstopnino, saj do sedaj še vedno ni pridobil ustrezne koncesije, ki bi mu to dovoljevala.

Navedbam zavezanca, da ima pravico rabiti del Triglavskega narodnega parka (sotesko Vintgar) za organizirano ogledovanje in obiskovanje tudi na podlagi ravnanj pristojnih organov in organizacij in da je tako minister, pristojen za ohranjanje narave 15. 4. 2022 zavezancu izdal Sklep o potrditvi višine vstopnine za ogledovanje in obiskovanje soteske Vintgar, ki ga je utemeljil z obrazložitvijo, da ima zavezanec pravico zaračunavati vstopnino na podlagi 149. člena ZON (ker ureja sotesko Vintgar za ogledovanje in obiskovanje), lahko v tem delu, da gre za neka konkludentna dejanja, ki zavezancu dajejo neka upravičenja, inšpektor sicer pritruje, vendar pa je potrebno jasno povedati, da je ZTNP-1 glede na ZON »lex specialis« in glede na zavezančovo vztrajno navajanje določil ZON, **kot podlage za rabo naravne vrednote in zaračunavanja vstopnine za ogledovanje in obiskovanje in navsezadnje tudi raznih upravnih aktov izdanih na podlagi ZON, inšpektor pojasnjuje:**

Ker ZTNP-1 obravnava določeno zadevo, ožje področje, kar je tudi razvidno iz 1. točke ZTNP-1, ki pravi, da se s tem zakonom ustanovi narodni park, določa njegovo območje, varstvena območja in območja ožjih zavarovanih območij v narodnem parku, pravila ravnanja in varstvene režime, način upravljanja narodnega parka, sodelovanja javnosti in prebivalcev narodnega parka pri upravljanju narodnega parka, trajnostne razvojne usmeritve v narodnem parku in na območjih samoupravnih lokalnih skupnosti v narodnem parku (v nadaljnjem besedilu: parkovne lokalne skupnosti) ter način njihovega izvajanja, financiranje, nadzor, sankcije in druga ravnanja, povezana s cilji in nameni tega zakona in je tako nedvomno v razmerju do ZON, ki ureja dosti bolj na splošno in celostno področje ohranjanja biotske raznovrstnosti in sistem varstva naravnih vrednot in je tudi krovni zakon tega področja, na podlagi katerega je ZTNP-1 tudi izdan ter je tako slednji nedvomno LEX SPECIALIS glede na ZON.

Lex specialis v pravni teoriji in praksi je doktrina, ki se nanaša na razlago zakonov in se lahko uporablja v domačem in mednarodnem pravu. Doktrina navaja, da ima v primeru, ko enako dejansko stanje urejata dva zakona, zakon, ki ureja določeno zadevo (lex specialis), prednost pred zakonom, ki ureja le splošne zadeve (lex generalis).

Prav tako pa je ZTNP-1 10 let mlajši predpis in je tako tudi na podlagi doktrine doktrina lex posterior derogat legi priori - mlajši zakon prevlada nad starejšim, potrebno tu uporabiti določila ZTNP-1.

Tako oba predpisa urejata področje zaračunavanja vstopnine za ogledovanje naravne vrednote in tudi rabo naravne vrednote, vendar, ker ga urejata drugače, je na območju TNP potrebno uporabiti določbe ZTNP-1 in ne ZON.

ZON tako v 149. členu določa:

- (1) Fizična ali pravna oseba, ki uredi naravno vrednoto, zavarovano območje ali njegov del za ogledovanje in obiskovanje, ima pravico zaračunavati vstopnino.
- (2) Višina vstopnine zajema praviloma povrnitev stroškov za ureditev naravne vrednote, zavarovanega območja ali njegovega dela za ogledovanje in obiskovanje in jo na predlog osebe iz prvega odstavka tega člena potrdi minister.

V 41. členu ZON določa glede ogledovanja in obiskovanja naravne vrednote :

- (1) Naravna vrednota se sme ogledovati in obiskovati na način, ki ne ogroža obstoja naravne vrednote in izvajanja varstva.
- (2) Ogledovanje in obiskovanje naravne vrednote sta dovoljeni vsem pod enakimi pogoji v skladu s tem zakonom.

(3) Če bi ogledovanje ali obiskovanje naravne vrednote lahko povzročilo nevarnost za ohranjanje naravne vrednote, se ne glede na določbo prejšnjega odstavka v predpisu ministra iz šestega odstavka 37. člena tega zakona določi prepoved ali omejitev ogledovanja ali obiskovanja naravne vrednote ali njenega dela.

(4) Minister predpiše podrobnejše pogoje in način ureditve naravnih vrednot za ogledovanje in obiskovanje.

In nato v 42. členu glede dovoljenja za ureditev naravne vrednote za ogledovanje in obiskovanje:

(1) Ministrstvo dovoli ureditev naravne vrednote za ogledovanje in obiskovanje.

(2) Fizična ali pravna oseba mora vlogi za pridobitev dovoljenja iz prejšnjega odstavka priložiti dokazilo o pravnem naslovu za uporabo zemljišč, potrebnih za ureditev ogledovanja in obiskovanja naravne vrednote.

(3) V dovoljenju se na podlagi predpisa iz četrtega odstavka prejšnjega člena določijo pogoji, pod katerimi sta ogledovanje in obiskovanje naravne vrednote dovoljeni, ter način ureditve ogledovanja in obiskovanja naravne vrednote.

V 43. členu pa ZON glede koncesije za rabo naravne vrednote, ki je v lasti države ali lokalne skupnosti pravi:

(koncesija)

(1) Za rabo naravne vrednote, ki je v lasti države ali lokalne skupnosti, se podeli koncesija.

(2) Koncesijo za rabo naravne vrednote, ki je v lasti države, podeli država.

(3) Koncesijo za rabo naravne vrednote, ki je v lasti lokalne skupnosti, podeli lokalna skupnost.

(4) Za podelitev koncesije se uporabljajo določbe zakona, ki ureja podelitev koncesije na naravnih dobrinah.

(5) Usposobljenost fizične ali pravne osebe za rabo naravne vrednote, ki je predmet koncesije iz prvega odstavka tega člena, se ugotavlja tudi na podlagi mnenja organizacije, pristojne za ohranjanje narave.

(6) V aktu o podelitvi koncesije se določi tudi način ureditve naravne vrednote za ogledovanje in obiskovanje.

(7) Če je naravna vrednota kot naravna dobrina predmet koncesije, ki se podeli po drugih predpisih za rabo, izkoriščanje ali upravljanje naravnih dobrin, se koncesija za rabo naravne vrednote po tem zakonu ne podeli.

Iz zgoraj navedenih določil ZON izhaja, da ima fizična ali pravna oseba, ki je na podlagi 42. člena ZON uredila naravno vrednoto, zavarovano območje ali njegov del za ogledovanje in obiskovanje, pravico na podlagi 149. člena ZON zaračunavati vstopnino.

Koncesija za rabo naravne vrednote, pa se tako na podlagi 43. člena ZON lahko podeli le za naravno vrednoto, ki je v lasti države ali lokalne skupnosti ter iz zgoraj navedenega izhaja, da oba predpisa urejata področje rabe naravne vrednote in tudi zaračunavanja za ogledovanje, vendar je po ZON za zaračunavanje vstopnine za ogledovanje naravne vrednote, ki je v lasti fizične osebe, dovolj že dovoljenje ministrstva, medtem ko pa je za to na območju TNP potrebna koncesija, in tako za ureditev tega področja določbe ZON na območju TNP ne moremo uporabiti, saj tu velja ZTNP-1, ki pa določa, v 32. členu, da je obiskovanje in ogledovanje narodnega parka je pod enakimi pogoji dovoljeno vsakomur in je brezplačno, **razen v primeru podeljene koncesije za rabo dela narodnega parka** in tako 149. člen Zon nikakor ne more biti ustrezna pravna polaga za zakonito zaračunavanje vstopnine na ogledovanje in obiskovanje naravne vrednote na območju TNP.

Glede navedb zavezanca glede namere sklenitve skrbniške pogodbe za upravljanje naravne vrednote Soteska Vintgar med zavezancem in JZ TNP, kot podlage za rabo naravne vrednote in zaračunavanje vstopnine, inšpektor pojasnjuje:

JZ TNP lahko na podlagi določil 7. točke 1. odstavka 42. člena ZTNP-1, ki določa, da lahko ta v okviru javne službe izvaja in skrbi za izvajanje ukrepov varstva in naravovarstvenih nalog na

območju narodnega parka vključno z ukrepi pogodbenega varstva in skrbništva in ukrepi varstva ter naravovarstvenimi nalogami na delih posebnih varstvenih območij, ki segajo zunaj narodnega parka, sicer sklene veljavno pogodbo o skrbništvu naravne vrednote, pri čemer mora upoštevati določila 1. odstavka 45. člena, ki pravi, da če javni zavod sklene pogodbo o skrbništvu iz 7. točke prvega odstavka 42. člena tega zakona, imajo, ne glede na predpise, ki urejajo ohranjanje narave, pri izbiri skrbnika oziroma sklenitvi pogodbe o skrbništvu prednost prebivalci narodnega parka in pravne osebe, ki imajo sedež v narodnem parku in ki so za skrbništvo ustrezno usposobljene, vendar pa skrbniška pogodba nikakor ne more biti podlaga za zaračunavanje vstopnine za obiskovanje naravne vrednote in to ne po določenih ZON, ki podrobneje urejajo skrbniško pogodbo in ne po določenih ZTNP-1.

ZON namreč 1. odstavku 45. členu določa, da zaradi varstva naravnih vrednot ali zaradi ohranitve naravnih procesov ter določitve načina izvajanja varstva naravnih vrednot izvajajo država in lokalne skupnosti ukrepe varstva naravnih vrednot, v 2. odstavku pa določa, da je skrbniška pogodba eden od ukrepov varstva naravnih vrednot.

V 1. odstavku 48. člena ZON pa je določeno, da če se varstvo naravne vrednote lahko zagotovi s sklenitvijo pogodbe o skrbništvu se sklene pogodba o skrbništvu naravne vrednote z osebo, ki ni lastnik naravne vrednote ali nepremičnine na zavarovanem območju. Skrbništvo naravne vrednote je izvajanje posameznih nalog varstva naravne vrednote.

(2) Fizična ali pravna oseba, ki izpolnjuje pogoje o usposobljenosti in sklene pogodbo iz prejšnjega odstavka, je skrbnik naravne vrednote.

(3) Ministrstvo ali pristojni organ lokalne skupnosti izbere skrbnika naravne vrednote v skladu z zakonom, ki ureja javno naročanje. Za naročila, za katera ni treba izvesti postopka javnega naročanja po zakonu, ki ureja javno naročanje, pa ministrstvo ali pristojni organ lokalne skupnosti na spletni strani ali na drug ustrezen način objavi namero o sklenitvi pogodbe o skrbništvu. Namero o sklenitvi pogodbe o skrbništvu mora vsebovati najmanj naravno vrednoto oziroma zemljišče na zavarovanem območju, ki je predmet skrbništva, podrobnejše pogoje o usposobljenosti za opravljanje skrbništva iz drugega odstavka tega člena, naloge skrbništva in trajanje skrbništva."

Iz navedenega jasno izhaja, da skrbniška pogodba pomeni ukrep varstva naravne vrednote, ki pa ne daje podlage za zaračunavanje vstopnine za obiskovanje in ogledovanje naravne vrednote in to ne na podlagi določil ZON in ne na podlagi določil ZTNP-1, ki veljajo za območje TNP.

Glede na gornje navedbe se glede navedb zavezanca v zvezi s uporabo določil ZON glede urejanja zadevne problematike inšpektor ne bo več opredeljeval. Prav tako pa so le ta dejstva pomembna v postopku same pridobitve ustreznega dovoljenja za zaračunavanje vstopnine, ne pa v tem inšpekcijskem postopku, v katerem je pomembno ali ima zavezanec pridobljeno ustrezno koncesijsko pogodbo na podlagi katere bi lahko zaračunaval vstopnino za ogledovanje Soteske Vintgar.

Glede navedb zavezanca, da je ZTNP-1 v letu 2010 v drugem odstavku 71. člena določil, da osebe, ki so imele ob uveljavitvi tega zakona pravico do izvajanja organiziranega ogledovanja in obiskovanja delov narodnega parka, pridobljeno po dotedanjih predpisih, to pravico obdržijo do ureditve pravic po ZTNP-1, izvajajo pa jo lahko v obsegu, na način in pod pogoji, določenimi v aktu o podelitvi pravice, daje zavezancu pravico do izvajanja organiziranega ogledovanja in obiskovanja delov narodnega parka, inšpektor ugotavlja, da je zakonodajalec ni imel namena, da bi takšno stanje trajalo še naslednjih 15 let, temveč je, zavedajoč se neurejenega stanja na tem področju, s tem, ko je določil v 1. odstavku tega člena, da morajo osebe, ki ob uveljavitvi tega zakona izvajajo organizirano ogledovanje in obiskovanje delov narodnega parka na način, za katerega je po tem zakonu predpisana pridobitev koncesije, vložiti vlogo o zainteresiranosti za podelitev koncesije iz 33. člena tega zakona v enem letu od uveljavitve tega zakona, poizkusil s tem časovno omejenim določilom v najkrajšem možnem času doseči ureditev upravljanja z naravnimi vrednotami na območju TNP.

Temu jasno pritrjuje tudi določilo 3. odstavka 71. člena ZTNP-1, ki pravi da osebe iz prejšnjega odstavka imajo ob izpolnjevanju pogojev prednostno pravico pri pridobitvi pravic po tem zakonu, to prednostno pravico pa izgubijo, če v enem letu po uveljavitvi tega zakona ne vložijo vloge iz prvega odstavka tega člena, saj le to s to časovno omejeno prednostno pravico še dodatno vzpodbujalo dotedanje upravljavce naravnih vrednot na območju TNP, da naj le ti pristopijo, k pravni ureditvi upravljaljskih pravic.

Inšpektor tako nedvomno ugotavlja, da 15 let po uveljavitvi ZTNP-1, zavezanec na podlagi določil 71. člena ZTNP-1, brez sklenjene ustrezne koncesijske pogodbe, sigurno ne more več zakonito izvajati organiziranega ogledovanja in obiskovanja delov narodnega parka ter za to tudi zaračunavati vstopnino.

Glede navedb zavezanca v dopolnitvi izjave zavezanca se inšpektor več ne bo posebej opredeljeval, saj le te z ničemer ne spreminjajo dejstva, da zavezanec v 15 letih po uveljavitvi ZTNP-1 še vedno nima sklenjene ustrezne koncesijske pogodbe, ki je v tem trenutku tudi edina pravna podlaga, ki bi mu omogočala pobiranje vstopnine za obiskovanje in ogledovanje soteske.

Glede navedb zavezanca glede ravnanj pristojnih organizacij inšpektor ugotavlja, da le ta dajejo neko omejeno legitimnost, v smislu konkludentnih dejanj in bo inšpektor to dejstvo upošteval pri sami določitvi roka za izvršitev odrejenega ukrepa, saj lahko zavezanec rabo v TNP izvaja izključno na podlagi sklenjene koncesijske pogodbe.

Njegove navedbe, da je zavezanec poskušal v letu 2023 in 2024 zakonsko urediti svoje delovanje s pridobitvijo ustreznih dovoljenj, potrjujejo ugotovitve, da zavezanec nima ustrezne pravne podlage za zaračunavanje vstopnine in pa da se tega tudi zaveda, da pa se trudi odpraviti to nepravilnost, kar bo tudi upoštevano pri samem roku za izvršitev odločbe.

Prav tako pa inšpektor v zavezančevih navedbah do sedaj ni zasledil, da bi le ta podal pobudo za sklenitev koncesijske pogodbe za rabo naravne vrednote tudi kdaj prej, kot pa pred letom 2023, še posebej glede na to da je ZTNP-1 v 3. odstavku 71. člena nudil osebam, ki so imele ob uveljavitvi tega zakona pravico do izvajanja organiziranega ogledovanja in obiskovanja delov narodnega parka, pridobljeno po dosedanjih predpisih, prednostno pravico pri pridobitvi pravic po tem zakonu, ki pa jo izgubijo, če v enem letu po uveljavitvi tega zakona ne vložijo vloge iz prvega odstavka tega člena.

Inšpektor na podlagi do sedaj navedenega ugotavlja, da zavezančeve izjave, da le ta poseduje vse potrebne naslove za rabo soteske Vintgar in zaračunavanje vstopnine za njeno obiskovanje in ogledovanje nikakor ne držijo in tako obstaja vsa potrebna pravna podlaga za izrek inšpekcijskega ukrepa.

V samem inšpekcijskem postopku je bilo tako nedvomno ugotovljeno, da da se Soteska Vintgar nahaja na območju Triglavskega narodnega parka in Vintgar kot soteska (ID 345), reka/dolina Radovna - dolina (ID 248 V) in slap Šum v Vintgarju (ID 557) so opredeljene kot naravne vrednote1 državnega pomena, Slap Šum pa je zaradi svojih izjemnih kvalitet zavarovan kot naravni spomenik 2. državnega pomena (ID 1364).

Prav tako pa je bilo na podlagi izvedenega inšpekcijskega postopka nedvomno ugotovljeno, da zavezanec nezakonito izvaja rabo Soteske Vintgar in nezakonito zaračunava vstopnino za obiskovanje in ogledovanje naravne vrednote Soteske Vintgar.

K 1. točki izreka:

Iz določil Pravilnika o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 111/04, 70/06, 58/09, 93/10, 23/15, 7/19, 53/23), izhaja, da je soteska Vintgar naravna vrednota državnega pomena s ID številko 345, ki se nahaja na tretjem varstvenem območju Triglavskega narodnega parka ter se tako na podlagi 1. člena ZTNP-1, ki pravi, da se s tem zakonom se ustanovi narodni

park, določa njegovo območje, varstvena območja in območja ožjih zavarovanih območij v narodnem parku, pravila ravnanja in varstvene režime, način upravljanja narodnega parka, sodelovanja javnosti in prebivalcev narodnega parka pri upravljanju narodnega parka, trajnostne razvojne usmeritve v narodnem parku in na območjih samoupravnih lokalnih skupnosti v narodnem parku (v nadaljnjem besedilu: parkovne lokalne skupnosti) ter način njihovega izvajanja, financiranje, nadzor, sankcije in druga ravnanja, povezana s cilji in nameni tega zakona, glede dostopnosti narodnega parka in ureditve tudi rabe delov narodnega parka uporabljajo določila 32. in 33. člena ZTNP-1, razen glede vprašanj koncesije in niso urejena s tem zakonom, se uporabljajo določbe zakona, ki ureja podelitev koncesije na naravnih dobrinah, to pa je ZVO-2.

Tako 32. člen ZTNP-1 v 1. odstavku pravi, da je obiskovanje in ogledovanje narodnega parka je pod enakimi pogoji dovoljeno vsakomur in je brezplačno, razen v primeru podeljene koncesije za rabo dela narodnega parka.

Med tem pa 33. člen ZTNP-1 glede ureditve in rabe delov narodnega parka določa:

1) Raba delov narodnega parka je organizirano ogledovanje in obiskovanje delov narodnega parka, ki se lahko tudi javno oglašuje.

(2) Del narodnega parka se lahko v skladu s tem zakonom posebej uredi za ogledovanje in obiskovanje po predpisih, ki urejajo ohranjanje narave. Del narodnega parka se lahko uredi za ogledovanje in obiskovanje z ureditvijo dostopnih poti, ki lahko na nedostopnem delu narodnega parka vključuje tudi posebno infrastrukturno opremo, na primer: galerije, lestve, varovalne ograje.

(3) Ureditve in raba delov narodnega parka morata potekati ob spoštovanju predpisanih varstvenih režimov in pravil ravnanja na podlagi tega zakona in predpisov, ki urejajo ohranjanje narave.

(4) Deli narodnega parka, ki se lahko uredijo in tisti, ki se lahko rabijo, se določijo v načrtu upravljanja.

(5) Za rabo dela narodnega parka Vlada podeli koncesijo pravni ali fizični osebi, ki je usposobljena za rabo delov narodnega parka in izpolnjuje pogoje, določene v koncesijskem aktu. V koncesijskem aktu se lahko določi, da je treba del narodnega parka, ki je predmet koncesije, urediti za ogledovanje in obiskovanje. Za podeljeno koncesijo se plačuje koncesijska dajatev.

(6) O izbiri koncesionarja ali koncesionarke (v nadaljnjem besedilu: koncesionar) odloči Vlada. Odločitev o podelitvi koncesije za rabo delov narodnega parka se sprejme na podlagi skupnega strokovnega mnenja upravljavca narodnega parka in strokovne organizacije. Pravna ali fizična oseba, ki želi pridobiti koncesijo (v nadaljnjem besedilu: kandidat), mora za pridobitev koncesije izkazati ustrezen pravni naslov za uporabo zemljišč, ki so predmet rabe, in morebitne pripadajoče infrastrukture. Pri izbiri koncesionarja ima prednost kandidat, ki je ob izpolnjevanju razpisnih pogojev za podelitev koncesije predložil naravovarstveno sprejemljivejši predlog rabe dela

narodnega parka. Če ima več kandidatov enako število točk, ima prednost kandidat, ki je prebivalec narodnega parka, ali pravna oseba s sedežem v narodnem parku.

(7) Če so zemljišča, potrebna za izvajanje rabe dela narodnega parka, v lasti države, se šteje, da je z odločbo o izbiri koncesionarja dan koncesionarju tudi ustrezen pravni naslov iz prejšnjega odstavka.

(8) Za vprašanja, ki se nanašajo na koncesijo in niso urejena s tem zakonom, se uporabljajo določbe zakona, ki ureja podelitev koncesije na naravnih dobrinah.

71. člen ZTNP-1 glede ureditve dosedanje rabe delov narodnega parka določa, da morajo osebe, ki ob uveljavitvi tega zakona izvajajo organizirano ogledovanje in obiskovanje delov narodnega parka na način, za katerega je po tem zakonu predpisana pridobitev koncesije, vložiti vlogo o zainteresiranosti za podelitev koncesije iz 33. člena tega zakona v enem letu od uveljavitve tega zakona. Določa tudi, da osebe, ki imajo ob uveljavitvi tega zakona pravico do izvajanja organiziranega ogledovanja in obiskovanja delov narodnega parka, pridobljeno po dosedanjih predpisih, pravico obdržijo do ureditve pravic po tem zakonu, izvajajo pa jo lahko v obsegu, na način in pod pogoji, določenimi v aktu o podelitvi pravice ter da osebe iz prejšnjega odstavka imajo ob izpolnjevanju pogojev prednostno pravico pri pridobitvi pravic po tem zakonu, ki pa jo izgubijo, če v enem letu po uveljavitvi tega zakona ne vložijo vloge iz prvega odstavka tega člena.

60. člen ZTNP-1, v 1. odstavku določa, da inšpekcijski nadzor nad izvajanjem določb tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov in konkretnih upravnih odločitev opravljajo inšpektorji, pristojni za ohranjanje narave.

V 2. odstavku 60. člena ZTNP-1 je navedeno, da ima inšpektor, pristojen za ohranjanje narave, poleg pooblastil, ki jih ima po splošnih predpisih, če ugotovi, da so kršene določbe tega zakona, predpisov oziroma aktov, izdanih na njihovi podlagi, še pooblastilo nadzirati rabo delov narodnega parka glede njihove usklajenosti z določbami tega zakona in na njegovi podlagi izdanimi predpisi.

ZIN v 1. odstavku 32. člena pravi, da če inšpektor pri opravljanju nalog inšpekcijskega nadzora ugotovi, da je kršen zakon ali drug predpis oziroma drug akt, katerega izvajanje nadzoruje, ima pravico in dolžnost odrediti ukrepe v skladu s tem zakonom ali drugim zakonom, katerega izvajanje nadzoruje inšpektor, za odpravo nepravilnosti in pomanjkljivosti, v roku, ki ga sam določi.

V samem inšpekcijskem postopku je bilo tako nedvomno ugotovljeno, da zavezanec nezakonito izvaja rabo Soteske Vintgar in nezakonito zaračunava vstopnino za obiskovanje in ogledovanje naravne vrednote Soteske Vintgar ter tako iz tega nedvomno izhaja, da so bile nedvoumno ugotovljene kršitve določb ZTNP-1 in predpisov, ki so sprejeti na podlagi tega zakona.

Ukrep v 1. točki izreka odločbe ima podlago v 60. členu ZTNP-1, ki določa, da ima inšpektor, pristojen za ohranjanje narave, poleg pooblastil, ki jih ima po splošnih predpisih, če ugotovi, da so kršene določbe tega zakona, predpisov oziroma aktov, izdanih na njihovi podlagi, še pooblastilo nadzirati rabo delov narodnega parka glede njihove usklajenosti z določbami tega zakona in na njegovi podlagi izdanimi predpisi in pa v določilu 1. odstavka 32. člena ZIN, ki pravi, da če inšpektor pri opravljanju nalog inšpekcijskega nadzora ugotovi, da je kršen zakon ali drug predpis oziroma drug akt, katerega izvajanje nadzoruje, ima pravico in dolžnost odrediti ukrepe v skladu s tem zakonom ali drugim zakonom, katerega izvajanje nadzoruje inšpektor, za odpravo nepravilnosti in pomanjkljivosti, v roku, ki ga sam določi.

Tako je inšpektor moral odrediti, da mora zavezanec v roku 3 mesecev od dneva vročitve te odločbe prenehati nezakonito zaračunavati vstopnino za obiskovanje in ogledovanje naravne vrednote Soteske Vintgar, do pridobitve ustreznega dovoljenja za to.

Inšpektor glede zavezančevega predloga, da se mu izreče le opozorilo na podlagi 2. odstavka 33. člena ZIN inšpektor pojasnjuje, da to vsekakor ni primeren ukrep, saj je le a primeren le za lažje kršitve, ki jih je moč tudi dovolj hitro ob zadostni skrbnosti zavezanca tudi odpraviti, kar pa izvajanje rabe in zaračunavanje vstopnine za Sotesko Vintgar brez sklenjene koncesijske pogodbe sigurno ni, na kar kaže tudi določilo 5. odstavka 33. člena ZTNP-1, ki določa, koncesijo za rabo dela narodnega parka podeli Vlada RS.

Prav tako to izhaja tudi iz kazenskih določb ZTNP-1, ki v 30. točki, 1. odstavka, 62. člena med hujše prekrške uvršča tudi rabo dela narodnega parka brez koncesije.

Tudi glede predloga roka za izvedbo odrejenega ukrepa, inšpektor ugotavlja, da je zavezančev predlog samo delno sprejemljiv in bo tako inšpektor zavezančev predlog sicer upošteval pri določitvi ustreznega roka izvršitve skupaj z dejstvom, da zavezanec do sedaj ni povzročil poslabšanja stanja naravne vrednote, vendar mu v celoti ne bo sledil.

Inšpektor v skladu s 34. členom ZIN in njegovo smiselno uporabo in pa na podlagi gornjih navedb zaenkrat zavezancu še ni prepovedal izvajati same rabe naravne vrednote, za kar prav tako potrebuje koncesijsko pogodbo, ampak mu je prepovedal samo zaračunavanje vstopnine za ogledovanje in obiskovanje Soteske Vintgar, v kolikor pa ugotovljenih nepravilnosti zavezanec v odrejenem roku ne bo odpravil, mu bo lahko inšpektor na podlagi smiselne uporabe določil 34. člena ZIN, kot stopnjevanje ukrepa, z novo odločbo prepovedal tudi izvajanje same rabe naravne vrednote.

Inšpektor je tako odločil zato ker je za oboje potrebno pridobiti ustrezen koncesijski akt in bo tako sama raba vrednote tudi urejena v tem aktu.

Pri določitvi roka za izvedbo odprave nepravilnosti je bilo upoštevano načelo sorazmernosti iz 7. člena ZIN, ki določa, da je treba upoštevati težo kršitve, njene posledice za javni interes in okoliščine, od katerih je odvisno, v kolikšnem času lahko pravna oseba ob dolžni skrbnosti odpravi nepravilnosti. Glede na ugotovitve, da zavezanec že več kot 100 let upravlja s Sotesko Vintgar in da so mu bili s strani pristojnega ministrstva izdani sklepi o določitvi višine vstopnine za obiskovanje in ogledovanje soteske ter tudi glede na to, da do sedaj ni bilo nikjer ugotovljeno, da bi zavezanec poslabšal stanje naravne vrednote, je inšpektor kot primeren rok določil, 3 mesece od vročitve odločbe. Pri odločitvi je bilo pa potrebno upoštevati tudi dejstvo, da gre za zelo pomembno pravno razmerje, za ureditev katerega je zakonodajalec zahteval sklenitev koncesijske pogodbe in gre pri tem tako za hujšo kršitev pravil, ki ima tako velik vpliv na javni interes, ki je izražen skozi skrb za varstvo narave. Inšpektor smatra, da bo zavezanec v tem času, lahko izpolnil odrejeni ukrep, še posebej, ker je rok za izvršitev ukrepa postavljen na koncu glavne sezone. Inšpektor je takšen rok določil tudi zato, ker zavezanec omogoča nakup vstopnic tudi preko spleta v naprej in bi tako takojšnja prepoved pomenila, da bi zavezanec moral vračati denar večjemu številu kupcev vstopnic s celega sveta, kar pa bi lahko pomenilo veliko gospodarsko škodo za zavezanca.

Inšpektor verjame, da bo zavezanec ob dolžni skrbnosti lahko v tem času izpolnil kar mu je bilo odrejeno, ter tako odpravil ugotovljene nepravilnosti.

Zato je bilo v zvezi s tem odločeno, kot izhaja iz 1. točke izreka te odločbe.

K 2. točki izreka:

Ukrep v 2. točki izreka odločbe temelji na 5. odstavku 29. člena ZIN, ki določa, da mora zavezanec v primeru, v katerem je inšpektor odredil odpravo nepravilnosti in pomanjkljivosti ter zavezancu določil rok za njihovo odpravo, o odpravljenih nepravilnostih takoj obvestiti inšpektorja.

K 3. točki izreka:

Skladno z določbami 5. odstavka 213. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06-ZUP-UPB2, 105/06-ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13; v nadaljevanju: ZUP) je bilo treba v izreku te odločbe odločiti tudi o stroških postopka. Ker stroški v tem postopku niso nastali, je bilo o stroških odločeno kot je navedeno v 3. točki izreka te odločbe.

K 4. točki izreka:

Določba, da pritožba zoper odločbo inšpektorja ne zadrži njene izvršitve, če s posebnim predpisom ni določeno drugače, temelji na 30. členu ZIN. Zato je bilo odločeno, kot je navedeno v 4. točki izreka te odločbe.

Odločba je izdana po uradni dolžnosti in je prosta takse na podlagi 22. člena Zakona o upravnih taksah (Uradni list RS, št. 106/10-UPB5, 14/15-ZUUJFO, 84/15-ZZelP-J, 32/16 in 30/18-ZKZaš; v nadaljevanju: ZUT).

S tem je odločba utemeljena.

POUK O PRAVNEM SREDSTVU: Zoper to odločbo je dovoljena pritožba na Ministrstvo za naravne vire in prostor, Dunajska 48, Ljubljana, v roku 15 dni od vročitve: Morebitno pritožbo se vloži pisno ali poda ustno na zapisnik pri Inšpektorat Republike Slovenije za naravne vire in prostor, Inšpekcija za naravne vire in rudarstvo, Vožarski pot 12, Ljubljana.

Za pritožbo je potrebno plačati upravno takso po tar. št. 2 Zakona o upravnih taksah (Uradni list RS, št. 106/2010 ZUT-UPB5, s spremembami) v znesku 18,10 evrov in sicer na račun št. 0110-0100-0315-637, koda namena GOVT, referenca 25640-7111002-35125311 namen nakazila: Državne upravne takse, BIC banke BSLJ SI 2X. Pritožba se šteje za pravočasno vloženo tudi, če je oddana zadnji dan pritožbenega roka priporočeno po pošti. Pritožbi je potrebno priložiti potrdilo o plačani upravni taksi.

Uradna oseba:
Peter Štraus, inšpektor za naravo in vode

Vročiti:

- Odvetniška družba Osterman Perko o.p. d.o.o., Slovenska cesta 47, 1000 Ljubljana (osebna vročitev po ZUP)